

ELŐFIZETÉS

HELYBEN:
Egy évre ..... 24 korona.
Egy hónapra ..... 2 korona.

VIDÉKEN:
Egy évre ..... 28 korona.
Egy hónapra ..... 2 k. 40 f.

HIRDETÉSEK:
8-hasábos petit sor egyszer 20 fill.
minden következőnél 16 fillér.

Nyitási díj 40 fillér.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és csanádi egyesült
vasutak palotájában.
TELEFON-SZÁM: 357.

KIADÓHIVATAL:

Aradi Nyomda Részvény-
Társaság.
József főherceg-ut 22. sz.
TELEFON-SZÁM: 151.

Arad, 1902.

FELELŐS SZERKESZTŐ:
Stauber József.

Kedd, június 10.

Mai számunk főbb közleményei:

- Vezércikk: Az ipar kultusza.
- A Sándor-utcai Ház végnapjai.
- A kiegyezés válsága.
- A képtárlat megnyitása.
- A kurtavas eltörlése.
- Neuman Ede szobra.
- Pestmegye és az aradi átirat.
- Utolsó mise a Minoriták-templomban.
- Makó város közgyűlése.
- Árvák szárnyrabocsátása.
- Félholtra vert rendőrök.
- Az aradi püspökválasztás.
- Ülés az ipartestületen.
- Válpör egy kirándulás miatt.
- Tárca: Ő nagysága nyaralni megy. Irta: Kóbor Tamás.
- Csarnok: Történetek egy ócska paradicsomban. Irta: Hevessi Jenő.

Az ipar kultusza.

Arad, június 9.

A multak megbecsülésének szent kötelessége szólalt meg ma délután az aradi ipartestület előjáróságának ülésén. Ez a megnyilatkozás érdekes határozattá formálódott: Kimondták, hogy az Aradon, valamint a környéken található régi ipari emlékeket, különösen azokat, amelyek a céhek életével vannak kapcsolatban, összegyűjtögetik, s a gyűjteményt az ipartestületi házban helyezik el.

Nehéz, küzdelmes idők él ma az ipar, már a panaszkodásra sincsen kedve. S

mialatt a kisiparra innen is, onnan is rájár a rud: odafönn, a miniszteriumokban, nagytekintélyű szaktestületekben se tudták megtalálni az igazi orvosságot a kisipar idült gerinczsorvadásának. Ebben az állapotban kettős hivatása van az ipari mult kultuszának. Az egyik közvetlen hatás: a mult dicsőségéből vigasztalást, és lelkesedést merít a sziklatörő, nehéz munkához. De e mellett — s ez a második hatás — az iparnak az idők sorrendjében előtte fekvő emlékei annak, a ki mélyebben gondolkozik fölöttük, megmutatják a fejlődésnek vagy hanyatlásnak okait, titkait. Okulhat, tanulhat belőlük. Igaz, ez a hatása meglehetne egy könyvnek is, a mely ezt felölelné: de az élő emlékek, a mult ereklényeinek nyelve sokkal közvetlenebbül hat a szivekre, mint a holt betűké.

Régi dicsőség... Az iparról, meg a régi dicsőségről egy füst alatt elmélkedvén, két esemény kínálkozik az összehasonlításra. Az egyiknek hirtelen az egész országot bejárta, elragadta. A másikban csak nekünk, aradiaknak, volt részünk, vasárnap egy hete: annyira egyszerű a másikhoz képest, hogy szinte bátorság amazzal egy hasábon foglalkozni vele. Az első Mátyás korabeli lovagjáték, a melyet Budapesten rendezett több királyi herceggel az élén a mágnás világ színe-java. A kiket a torna, a solymászás pompája, formái lelkesedő lázra gyújtott, a régi dicsőségnek újra föltűnő napját kö-

szöntötte a karusszelben, a régi dicsőséget, a mely már nem késhet tovább az éji homályban.

A régi dicsőség lehellete csapott meg bennünket is, a kik vasárnap egy hete abban a menetben gyönyörködtünk, a mely az iparosok nyári mulatságát megnyitotta. A céhek ideje óta hasonló látnivaló alig volt itt. Mesterségek szerint, az ipar nyüzsgő munkáját föltüntető csoportban vonultak föl az iparosok, ki fenér köténnyel, ki árvalányhajjal. Költemény volt ez a tarka, élénk fölvonulás, himnusza a magyar kisiparnak, az iparos dicsőségének; talán elégiája a régi időknek, a céh-élet ragyogásának.

Fenséges és méltóságos karusszel-rendezők: ebben kell megbecsülni a régi dicsőséget, a magyar multat. Nem a véres események, csillogó ünnepek, főuri kedvtelések, pajzánkodások emlékeiben. Ezek elmúltak, s a nyomaikat az írásokon kívül csak a mágnás-paloták freskói, ereklényei őrzik. De a hatásukat nem érezzük ma egyebekben, mint Jósika Miklós regényeiben, meg néhány költeményben. De az iparnak, a munkának multja olyan dicsőséget visel magában, a mely alapja az ország fejlődésének, nagyságának. Az iparos öregapjának egy kalapácsütése, gyalu-vonása többet tett a nemzetfentartás munkájában, mint kilenc solymászás, lovagi torna együttvéve. Ez a régi dicsőség az utmutatója annak, a ki nem elégszik meg a mult

TÁRCA

Ő nagysága nyaralni megy.

Irta: Kóbor Tamás.

Ő nagysága: Jól tudod, hogy én szivesebben maradnék itthon.

A férj: Hanem a doktor rendelte. Kedvesem, ne csinálj magadnak skrupulusokat. Evről-évre remélem ugyan, hogy a jövőre fölösleges lesz az elválásunk, de most már magam is látom, hogy multhatatlanul szükségem van rá. Es elgondolom, hogy megéri a három hónap az áldozatot, ha utána kilenc hónapon át egészséges, jókedvű feleségem van.

Ő nagysága: milyen jó vagy! Pedig nem is tudod, milyen lelkifurdalásaim vannak. Te, szegényke, itt fuladsz a poros városban, a puszták lakásában, naftalinszagban, csupa kényelmetlenségben, kiszolgáltatás nélkül, amellet dolgozol egész nap és éjszaka én friss levegőn zöld erdőben, teljes kényelemben élem a világomat. Edes, drága, jó uracskám, te nagyon szivtelenségnek tarthatasz engem, hogy erre képes vagyok!

A férj (szeliden): Kis bogaram, bolondokat beszélsz. Elfelejtetted, hogy utána bőséges jutalmam lesz, ha visszatérsz piros orcával, neki-gömbölyödve és ami szintén fontos, a pubika olyan gömbölyű lesz, hogy majd elgurul.

Ő nagysága: Igen, a pubika. Hidd el, a magam egészségével nem is igen törődöm, ha a gyerek...

A férj (meggyőződéssel): A gyerekek okvetlenül szüksége van rá.

Ő nagysága (vigasztalva): Aztán, ugy-e bár gyakran meg is látogathatsz?

A férj: Valahányszor csak lehet.

Ő nagysága: No látod, akkor együtt is lehetsz a te kedves kis feleségeddel. Például szombaton este fölülsz a vonatra...

A férj: Reggel kilencre ott vagyok, együtt töltjük a napot és este öt órakor megint vonatra ülök. (Kissé keserűen.) És ez így megy, valahányszor csak lehet!

Ő nagysága: Igen és te is élvezed a friss levegőt. Rád is fér egy kis pihenés hetenként egyszer.

A férj: Hogyan? Minden héten?

Ő nagysága: Vasárnap. Akkor ugy sem dolgozol.

— A férj: Igen, de gondold meg, két éjszaka egymás után...

Ő nagysága: (megütődve): Hiszen alszol a vonaton.

A férj: Olyan az a vonaton való alvás, mint az utazás rázós szekéren. Az ember a lábát se mozzatja, mégis sántitva és összetörőve száll le róla.

Ő nagysága: Eddig nem is panaszkodtál róla.

A férj: Felejtetted, hogy eddig nem is mentél olyan messzire. Öt órai ut még járja, hanem most tizenegy óráig kerekezni éjszaka...

Ő nagysága: Tehát nem akarsz eljönni minden héten?

A férj: Kedvesem, tudod, hogy nagyon vágyodom utánad és nem is sajnálnám a fáradtságot, csak hogy lássalak, de az egészségem komolyan megcsappant és te nem akarod, hogy mire te felüldülve visszatérsz, addig én ágyba essem.

Ő nagysága: Hát te hogy gondoidod? Mikor jönnél?

A férj: Ugy gondolom, hogy néha sikerül majd hozzá csipnem a vasárnaphoz a hétfőt és akkor boldogan repülök hozzátok.

Ő nagysága: S amikor nem csipheted hozzá a hétfőt?

A férj: Akkor itt maradok.

Ő nagysága: És mit csinálnál egész vasárnap egyedül?

A férj: Hát istenem, vannak itt rokonok, jó barátok, majd csak eltelik valahogy az idő. Aztán kirándulhatok a zugligetbe. Hűvösvölgybe s kifujom magam is a tudómet.

Ő nagysága: Igen, mulatnál, nálam nélkül.

A férj: De édes istenkém, nincs ebben semmi rossz, még csak nem is mulatság. Hát mondhatom én, hogy te nálam nélkül az egész héten át mulatsz?

Ő nagysága: Mit akarsz ezzel mondani? Csak nem veted a szememre, hogy beteg vagyok és az orvos...

A férj: Eszem ágában sincs, édes, sőt ellenkezőleg azt mondom, hogy nem mulatság az, ha valaki...

Ő nagysága: Ha tudnád, milyen egyhangú az élet ott a nyaralón. Mindig magunkban va

nagyságában való sütkérezéssel, de a jövőnek akar élni, munkálkodni.

Azért igen dicséretes dolgot követ el az aradi ipartestület az ipar emlékeinek összegyűjtésével. A megvalósulásban pedig érvényesüljön ez az eszme oly imponálóan, hogy ez megérdemli. Az idők során legyen ez muzeuma az ipar ereklyéinek, ragyogása tanúságainak, a méltó párja Aradon a másoknak, a melynek kincseit a hazafias kegyelet gyűjtötte össze. Ezzel a gyűjteménnyel becsüli meg Arad azt, hogy ipari város, hogy az ipar virágzásában tudja jövőjének, haladásának titkát. +

A képviselőház pénzügyi bizottsága ma déli 12 órakor Falk Miksa elnöklete alatt ülést tartott. A kormány részéről az ülésen Lukács, Darányi, Wlassics és Láng miniszterek, Zsilinszky Kiss Pál, Gränzenstein és gróf Wickenburg államtitkárok, Bartóky és Tóth Lajos miniszteri tanácsos és Czizler műépítész szerepeltek.

A bizottság először az új műegyetem építési költségeiről szóló javaslatot vette tárgyalás alá, melyet Kammerer Ernő előadó ismertetett behatóan, kiterjeszkedően úgy az ügy előzményeire, valamint a bizottságnak bemutatott tervek ismertetésére is. Az előadó kifejezte abbéli reményét, hogy az építés 1911. előtt befejezhető lesz.

Szederkényi Nándor bizalmatlansággal van középítkezéseink iránt, felelős ellenőrzést kíván s a Lágymányost e mellett sem tartja alkalmas építési helynek. Ugy véli, hogy póthitelre is kerülhet még sor. A javaslatot nem fogadhatja el.

Berzevicy Albert őszinte örömmel üdvözi a javaslatot s főképp azt, hogy az építés már az idén megindul, de szeretné, ha az építés befejezését is gyorsítsák. A tervező építész iránt is teljes a bizalma és tanügyi építkezéseink, nem is indokolják az előtte szóló pesszimizmusát. Kérdi, hány hallgatóra készül az új épület? A második műegyetem létesítését sem lehet sokáig elodázni. A mostani technikai épületek is tanügyi célokra tartandók fel, esetleg a szabad liceum is részt kérhet belőlük. A gyűlés a javaslatot elfogadta.

A Sándor-utcai Ház végnapjai.

(Az új Ház megnyitása.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Budapest, június 9.

A Sándor-utcai Házban teljesen nyári a hangulat. Azaz dehogya is nyári, hiszen a nyár derült, meleg napsugárból áll. Itt azonban minden rideg. A folyosók konganak az itt-ott felhangzó léptek nyomától, a szőnyegeket már régen felszedték, nem is kerülnek többé vissza. Alighanem a zsbárusokhoz kerültek. Az ablakon éles, hideg levegő hatol be és az akácfa-lombok szomorúan bölintgatják le ágait.

Valóságos őszi kép ez; az elmulás, a szomorú lemondás gondolatát kelti itt fel minden.

Hová lett a vidám zaj? A wippek gyors száguldozása, a villamos csengők vidám csilingelése, a buffethölgyek csengő kacagása, a kopogó kisasszonyok szerelmes sóhajtásai, a viharthirdető kurucok lármás lenyegetőzései, — háová a fojtó füst, amely elhomályosítja a gázlámpákat és betódulva az ülésterembe, fojtogatja a munkában kiszáradt torkokat?

Mindebből semmi, semmi!!

A régi ósdi utcai Házba mintha csak hálalni járna már az élet!

Pedig ez még nem a halál! Még egy kis időre újból fellobban benne az élet vigságos zaja, még néhány napig kacér csalfa látszatot kelt, de a csuf kaszás irgalmatlanul kongatja majd akkor is félelmetes harangját és aztán végleg bekövetkezik az elmulás és siri, néma csend ül le a poros termekre, korridorokra és mindenüvé, ahol oly sokáig lüktetett az élet, és oly sokszor tombolt a vihar...

A Sándor-utcai ósdi parlament végnapjait éli, az orvosok: a Ház régi tisztviselői immár a végperceit számlálják.

— No még ezt a néhány tárgyat leőrölik, a restanciát feldolgozzuk, aztán itt hagyunk tevényt, kiszolgált „katona“.

A nyári hónapokban, a mikor a nap melege friss életre kelt mindent, költözködik a t. Ház az új épületbe, abba a csillogó palotába, ahol a pompa, fény kápráztató s ahol új élet virrad fel.

Hogy minő lesz az? — ki tudná ma még megmondani!

Nem fogja-e bántani a szemet a sok csil-

logás? Megmaradnak-e a régi patriarchális szokások?

Avagy a csuf politika személyes hullámmászai nem kavariják-e fel majd benne az ősi hagyományokat: a tiszta magyar szabadelvűséget és a testvéri szeretetet, amely a sokszor kigunyolt régi házban még ott tündökölt és csak hébe-hóba kavarta fel a szenvedély.

Az új parlamentben erősen dolgoznak és végzik az utolsó munkálatokat.

Ugy Apponyi Albert grófnak, a képviselőház elnökének, mint Széll Kálmán miniszterelnöknek az a határozott kívánsága, hogy szeptemberre az új parlamenti épületnek legalább képviselőházi része teljesen készen legyen.

Fővárosi munkatársunknak alkalma volt az új parlament építőtanácsosával, Steinhausz építésmérnökkel beszélni, aki bemutatva az új képviselőház helyiségeit, kijelentette, hogy a még hátralévő munkálatok augusztus végeig okvetlenül készen lesznek úgy, hogy szeptemberben már az új képviselőházban tarthatja a Ház üléseit.

TÁVIRATOK.

Az osztrák delegáció.

Budapest, jun. 9. Az osztrák delegáció mai teljes ülésén elfogadta a *tengerészeti költségvetést*, és Spaun tengeragnak elismerést szavazott.

A burok fegyverletétele.

London, június 9. A *Daily Mail* május 18-án kelt pretóriai levelet közöl, a mely szerint május 15-én, kevéssel a vereenigingi béketanácskozások megkezdése előtt Pretóriában 60-nál több embert *letartóztattak*, mert résztvettek az angol hatóság ellen Pretóriában szőtt összeesküvésben. A *Daily Telegraph* hasonló levélbeli tudósítást közöl azzal a megjegyzéssel, hogy a távirati tudósítást annak idején elnyomta a cenzura.

London, június 9. *Kitchener* jelenti: A fegyverletétel kielégítően megy végbe. Június 7-én 1886 fegyvert szolgáltatott be. Eddig összesen 4842 fegyvert adtak át a burok.

Pretória, június 9. A békekötés öröme ma itt hálaadó istentiszteletet volt, a melyen

gyunk, idegenek között és nem is barátkozom senkivel.

A férj: Tudom, édes, hiszen mondom, hogy...

Ő nagysága: Igen, te pedig társaságban vagy és vigan lehetsz és isten tudja, micsoda esínyekre vetemedel.

A férj: (nevetve): Talán bizony hölgyek után is járok.

Ő nagysága: Az nem lehetetlen. Az újságok tele vannak a szalmaözvegyek vidám dolgaival.

A férj: Azok az újságok!

Ő nagysága: Nem zörög a haraszt, ha szél nem fuj. Magam is tudom, hogy egyik-másik milyen, ha t. vol van a felesége.

A férj: De istenkém, magam is tudom, hogy egyik-másik asszony milyen, ha fürdözik, azért nem jut eszembe te rád is azt fogni.

Ő nagysága: Es ebből te érdemet kívácsolsz magadnak? Istenem, istenem, hogy ezt meg kellett érnem. Gyanusit! Engem gyanusit!

A férj: De édes, hiszen éppen az ellenkezőjét mondtam. Példának hoztalak föl téged, hogy a kósza fölfogás után nem lehet mindenképpen elítélni. Talán el is felejtetted, hogy engem a többiek, a rosszak után ítéltél meg.

Ő nagysága: Ezt csak úgy mondd. Hát ha olyan jól érezed magad távollétemben, hogy röstelled a féradságot, amelylyel meglátogatásom jár, miért nehezítetted meg úgy a szívemet, hogy nyaralnom kell?

A férj: Ne kinozz, drágám. Én megnehezitem a szívedet? Hát nem vigasztallak és biztatlak, hogy csak nyugton utazzál s örülök rajta, mert megerősödsz?

Ő nagysága: De én nem megyek. Nem, most már nem megyek. Nem fogadok el tőled áldozatot, ha szememre veted.

A férj: Vagy én vagyok örült, vagy te vagy igazságtalan. Értsd meg: örülök, ha méssz! Így csak nem fitogtat az ember áldozatot.

Ő nagysága: Most meg már goromba vagy, örülsz, hogy megszabadulsz tőlem?

A férj: Nagy isten, mit mondjak, hogy baj ne legyen belőle!

Ő nagysága: Elárultad magadat! Igen, most már átlátok a szítán. Igen, te örülsz, nem azért nyugzol bele a válásba, mert beteg vagy, hanem azért, hogy egyedül légy. De engem nem lehet kijátszani. Maradok, ha bele halok is.

A férj: Kedvesem, azon a ponton vagyunk, hogy vagy megbolondulunk, vagy komolyan összeveszünk. Tudnod kellene, hogy nem vagyok se huszonöt éves, se jogász. Szeretlek téged és szeretem a nyugalmat. Ha én felőlem azt hiszed, hogy könnyelmű kalandokra vágyodom, akkor nagyon, de nagyon igazságtalan vagy, hogy ne mondjam: háládatlan.

Ő nagysága: Nagyszerű! Hálás legyek azért, hogy meg nem csalsz? Hogy nem vagy házasságtörő? Megköszönjem minden tolvajnak,

hogy meg nem rabol? Hát ilyen vagy te? Ez is érdem? Azt hittem, hogy szeretsz és hogy vagyok olyan asszony, akihez ha hű vagy, nem jelent valami különös áldozatot.

A férj: De hiszen te gyanusítasz engem! Eszem ágában sem volt, hogy a férj megcsalhatja a feleségét s hogy míg távol vagy, egyebet is tehetek, mint dolgozni és aludni. Térj eszedre, édes és emlékezz vissza, miről volt szó. Arról, hogy vasárnap egy-két jóbaráttal egy-két szippantás friss levegőt szivjak. Ha ellenedre van, jól van, nem megyek a Hűvösvölgybe, hanem itt fuladok a szobában, még az ablakot se nyitom ki.

Ő nagysága: Igen, hogy aztán megbetegedjél és én legyek az oka.

A férj: Szerelmes jó isten, hát most mondd meg te, hogy mit csináljak.

Ő nagysága (sirva): Legjobb volna, ha meghalnék, — mert nem szenvednél tőlem, mert látom, hogy akármit mondok, az idegessé tesz.

A férj (fől s alá szaladva): Nem akármit mondasz, hanem mindig éppen az ellenkezőjét annak, amit én gondolok. Nem szégyelled magad? Féltékeny vagy rám. Hát olyan ember vagyok én, aki után csak úgy bomlanak az asszonyok?

Ő nagysága: Persze, ezzel azt akard mondani, hogy olyan ember, mint te, kénytelen beérni olyan asszonnyal, mint én va-

Kitchener tábornok, továbbá 6000 angol katona és sok bur volt jelen. Kitchener eltette *Edvárd királyt*, a mit lelkesen fogadtak. *Liebenberg* tábornok Klerksdorpban 470 emberrel megadta magát.

A kiegyezés válsága.

(Széll Kálmán a királynál.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, június 9.

A kiegyezés ügye újra válságos pontra jutott, még pedig oly komoly formában, hogy azt már *kormányváltások* hírével hozzák kapcsolatba. Erre nézve két tudósítást veszünk. Az egyik cáfolni iparkodik a válság hírért, a másik azonban a leghatározottabban megerősíti:

Bécsből táviratozzák: Egyes bécsi lapok ma oly tudósítást közölnek, amely szerint a kiegyezési tárgyalások miatt *kormányválság* van készülöben, a *Neues Wiener Tagblatt* egyesén azt írja, hogy Széll Kálmán lemondása küszöbön áll. Az osztrák delegációs körökben azt beszélik, hogy a *kiegyezés válsága megszűnt*. A két kormánynak sikerülni fog a kiegyezést még a nyár folyamán a maga teljességében megkötni. A kormányválságról szóló hír *légből kapott*. Egyébként a király ma délután hosszabb magánkiallatáson fogadta Széll Kálmánt.

Egészen mást mondanak az alábbi adatok, a melyeket fővárosi tudósítónk küld táviratban:

Azok az ellentétek, a melyek az osztrák és magyar kormány között hosszabb ideje főállanak, a kiegyezési tárgyalások fonalán kritikus jelleget öltöttek. Ezek híre legelőször egy bécsi hétfői lapban jelentek meg, ugylátszik, *Körber osztrák miniszterelnök sugalmazása folytán Széll Kálmán miniszterelnök nem csupán a testőrkapitány eskütétele miatt ment Bécsbe, hanem hogy megpróbálja a kiegyezés kátyuba rekedt szekerét valahogy odább tolni.*

A király ma délután másfél óráig tartó kiallatáson fogadta Széll Kálmán miniszterelnököt; az utóbbi az *osztrák miniszterelnökkel egyáltalán nem tárgyalt*, ami tisztán mutatja, hogy az osztrák és a magyar miniszterelnök között *személyes differenciák merültek föl*.

Ezeknek az az oka, hogy Körber a maga

gyok. Tudom, hogy én vagyok a legutolsó aszszony, de . . .

A férj: Te vagy a világon a legelső aszszony s most mondd meg, de igazságosan: ha a világ összes férfiai is megcsalják is a feleségeiket, megcsalhatom-e én is, mikor az én feleségem éppen te vagy?

O nagysága (mosolyogva): Milyen kedves vagy!

A férj: Hála Istennek. Most ismerék rád, ez okos beszéd volt.

O nagysága: De ígéred, hogy nem teszel csuffá, nem mész mulatni, mint a többi?

A férj: Igérem.

O nagysága: És mindennap irsz?

A férj: Mindennap.

O nagysága: Igen, én is írnék neked mindennap, de a melegben nagyon fáraszt az irás.

A férj: Neked nem kell írnod.

O nagysága: És eljössz minden héten?

A férj: Isten neki, eljövök.

O nagysága: És nem gondolsz rólam semmi rosszat?

A férj: Soha.

O nagysága: És sohasem fogod azt mondani, hogy áldozatot hoztál nekem?

A férj: Soha.

O nagysága (nagylelkűen): Akkor elme-
gyek.

A férj: Köszönöm.

és az osztrákok álláspontja érdekében az *egész osztrák sajtó* támogatását igénybe vette s valamennyi *testületet és intézményt* mintegy fölszólitott, hogy sérelmeik és tiltakozásuk formájában az ő malmára hajtsák a vizet.

Széll Kálmán a királynak előterjesztést tett ez ügyben. Kijelentette, hogy már unja a hajszát, mely osztrák részről ellene folyik, s bár a tényeknek előadása nem felel meg a valóságnak, a maga részéről mégse akarja ezt az eljárást követni, s *nem akarja a sajtót és a testületeket a maga álláspontjának védelmére mozgósítani*, mert bizik a maga álláspontja szilárdságában és jogi helyességében.

Azok a hírek, amelyek mind a két kormány válságáról szólnak, mindenesetre még koraiak, azonban mértékadó politikai körökben mégis komolyan itélik meg a helyzetet. Annyi tény, hogy a kiegyezési tárgyalások ügyében az *utolsó óra* bekövetkezett, miután a kormánynak *julius 1-éig* be kell jelenteni, hogy vajjon feun óhajtja tartani a külföldi államokkal kötött vám és kereskedelmi szerződéseket. Ezek pedig csak akkor köthetők meg, ha az *1902. év végeig* Ausztria és Magyarország között a vám- és kereskedelmi szerződés létrejön. Ha nem jön létre, a külföldi államokkal csak 1907. év végéig köthetők a szerződés, mely időig azonban Ausztria és Magyarország között a *közös vámterület okvetlenül fennáll*.

A kurtavas eltörlése.

(Az osztrák delegáció határozata.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, június 9.

Az osztrák delegáció szombaton nevezetes határozatot hozott: dr. *Conci* osztrák delegátus indítványára kimondták, hogy a jövőben megtiltassék a hadseregben a *vasraverés* és a *kikötés*. Ez a határozat a mint fővárosi tudósítónk táviratozza, élénk beszéd tárgya politikai körökben. Általában nagy meglepéssel és örömmel fogadják ezt a humánus határozatot, de sokan kételkednek, hogy a határozatnak lesz-e foganatja. A függetlenségi pártnak több tagja különben a képviselőház szerdai ülésén valószínűleg *interpelláció* alakjában szóvá is teszi az ügyet.

Egy ujságíró vasárnap fölkereste dr. *Conci* delegatust és érdekes beszélgetést folytatott vele erre nézve. Conci dr. elmondta, hogy már 1900-ban is szóvá tette a katonai kintásokat. Hevesen kikelt a kurtavas és a kikötés ellen s emberséges bánásmódot kért a katonák részére.

Majd így folytatta:

— Akkoriban sem Krieghammer, sem a hadügyi budget előadója még csak feleletre sem méltatták fölszólalásomat. Határozati javaslatot nem terjesztettem elő s szavaim hatástalanok maradtak. Az ülés végével felkerestem azonban a hadügyminisztert s privatim elmondottam neki a következő esetet: Kerületből elvittek katonának egy fiatal legényt. Kissé gyenge eszű volt ugyan, de besorozták. A fiu *teljesen megbőrült*. Kikötötték, vasra verték s a sok szenvedés megfosztotta az eszétől. A hadügyminiszternek oda adtam a fiu címét és ő megígérte, hogy az ügyet megvizsgálhatja. Soha azóta a fiu ügye még csak szóba se került. A Reichsrathban nem szólalhattam föl a kintzó büntetések eltörlése iránt. A mióta képviselő vagyok, kétszer tárgyaltuk az ujoncjutalék megállapítását, de pártom mind a kétszer mást designált álláspontunk megismeretetésére. Közben bejártam Olaszországot. Ott lássa, sem a kikötést, sem a kurtavasat nem ismerik. Egyáltalán nincsen torturás büntetés-

sük. A ki engedetlenkedik, azt szoba- vagy kaszárnyaaristommal sujtják, de sohasem kinnozzák. Magam mindössze nyolc hónapig szolgáltam, engem ugyan nem büntettek meg, de mások bünszenvedése sokszor felháborított.

Aztán a szombati eseményre fordult a beszélgetés:

— A delegációk tegnapi határozata nem lepett meg. De annál inkább bántott az a rideg gőg, a melylyel a hadügyminiszter felelt beszédemre. Nincs a világon az a parlament, amelyben akármelyik miniszter is olyan hangon, olyan kicsinyléssel merne szólni, mint azt tegnap *Krieghammer* cselekedte. Nem is beszélt tulajdonképen. Csak úgy félvállról oda vetette, hogy a kikötés és a kurtavas nem árt az egészségnek. Az ő egészségének nem is árt. És nem árt az előadónak, báró *Walterskirchen*-nek sem, aki szintén olyast mondott, hogy a kikötésre szükség van. A miniszter tegnapi szereplése — mondotta — egyenesen kihívó és súlyosan sértő volt, de megkapta rá a méltó feleletet. A szavazás eredménye fényesen igazolta, hogy aggodalmaim alaposak, igazak: A delegáció tegnapi határozata után *nem szabad többé senkit kikötni, kurtá vasra fogni*. A határozat végrehajtását *erélyesen fogom ellenőrizni minden alkalommal*. A Reichsrathban is szóba hozom s lesz rá gondom, hogy a határozatot ki ne játszák.

A képtárlat megnyitása.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, június 9.

Harmadik aradi tárlatát nyitotta meg vasárnap a *Nemzeti Szalon*. A megnyitó ünnepélyes formában, a város közönségének nagy érdeklődése mellett ment végbe. Emelte az ünnepély fényét, hogy azon megjelent *Vészi József* országgyűlési képviselő, a Nemzeti Szalon alelnöke, a Nauman Ede-émlék leleplezése alkalmából itt időző *Róna József* szobrász, s a kiállító művészek közül többen.

Déli tizenkét órakor volt a templom-utcai polgári fiu iskola dísztermében elhelyezett tárlat megnyitója. Csák Cirjék dr. minorita rendfőnök, az aradi művészeti egyesület igazgatója a következő szép beszédben üdvözölte *Vészi Józsefet*:

Nagyságos alelnök ur!

A legőszintébb örömmel, tisztelettel és szeretettel köszöntjük Nagyságodat, mint a Nemzeti Szalon érdemekben gazdag alelnökét, ugylis mint a ki hazánk művészeinek érdekét lelken viselve, megmutatni iparkodik Arad közönségének azt a tágas kört, melyben a sokszor a mindennapi kenyérben szűkölködőknek, kenyeret nyújthat.

A legőszintébb tisztelettel üdvözölöm, mint a Nemzeti Szalon alelnökét, mint városunk szülöttét, üdvözölöm ugylis, mint édes hazánk egyik legkiválóbb publicistáját. Midőn pedig érzéseinknek kifejezést adok, fogadja Arad város üdvözlését. Isten hozta!

Az éljenzéssel kísért beszédre *Vészi József* a következőképen válaszolt:

Nagyságos rendfőnök ur! Nagyságos polgármester ur! Igen tisztelt közönség!

Az első szó, mely ajkaimról elröppen e díszes gyülekezetben, legyen a hála kifejezése, azon istenhozottért, melylyel a főtisztelendő ur megtisztelni kegyeskedett.

Valóban, mikor a Nemzeti Szalon tárlatával Aradra jövünk, erős nemzeti érzések ösztönöznek bennünket a martirok vérrrel áztatott talaján e szent városnak, hol míg egy fájó érzés fáradhatatlan kegyelettel tekint, megújul egy ősrégi virág-rege, a néppoézis egyik legszebb legendája.

A Golgotán — így szól a rege — a kiserkedett vér nyomán a passiflora fakadt. Szép, nagy, rejtelmes varázsu virág, melynek kelyhében a paszió kintzó szerszámainak képe. Ez a város is Golgota. A magyar nemzet szent

vértanuinak vérét itta ez a föld és e Golgotán is megújult a passiflora legendája. Itt is nagyszépségű, varázsu virág fakadt. Fakadt az emberek lelkében, nem a talajban. Az emberek lelkében virágozik ez a csodás virág. A szépség, nemesnek, jónak szeretete, a művészetért való önzetlen lelkesedés.

Mikor mi e tárlattal Aradra jöttünk, rokon lelkekre szálltunk. Lelkekre, kik méltányolják a magyar művészet törekvéseit, a kik velünk éreznek, midőn ápolva a szépet melyet magyar művész alkotott, egyuttal fel tudják érni ésszel és tudják méltányolni lelkük helyesléssel, hogy a mi itt csillog színekben, hullámzik vonalakban, az a magyar nemzet kulturális önérzete.

Mi elhoztuk ide ezt a tárházát a magyar kulturának, elhoztuk ide abba a tudatban, hogy mindazt, a mit e század nagy művészei a külföldön előttünk haladva megalkottak, magasabb színvonalon áll, mint a mit ide hoztunk. De egy vonást úgy hiszem felismerni és méltányolni fognak, hogy ha a tudás oly nagy fokát el nem értük, de erős nemzeti érzés árad ki mindenből. E vászonok benyomást tesznek a nemzeti törekvésekre. Ily értelemben fordulok a város vezetőjéhez, a polgármesterhez, hogy e tárlatot megnyitván ved' oltalmadba barátaid és városod öröme.

Zajos éljenzés követte Vészi szavait. Majd *Institoris* Kálmán polgármester lépett elő s megnyitotta a tárlatot, mondván:

Kedves barátom!

A Nemzeti Szalon fölkereste városunkat, hogy a magyar művészet terjesztését és népszerűsítését előmozdítsa. Örömmel üdvözlöm e város közönsége nevében ezen vándortárlatot, hol műalkotások fogják a műzslésünket fokozni. A szépre és nemesre hajlandó szavakban az eszményiséget fellángoltatni és a műalkotások bemutatásával a haza a nemzeti önérzületét és a fajszeretetet ápolni; ezen törekvések, a nemzeti ideálok szívünkben való meghonosítása és a közszellem kiemelése, erős visszhangra talál szívünkben és legyetek meggyőződve, hogy e város közönsége, mely mindig fogékony szellemmel bír a szép és nemes iránt, érdemesíteni fogja a tárlatot úgy látogatásával, mint a művészi alkotás megbecsülésével. Szívemből kívánom, hogy ezen tárlat alkotásai az óhajtott szellemi és anyagi sikerben részesüljenek és az igazgató szives fáradozásait siker koronázza. Ezzel a folyó évi tárlatot megnyitottnak nyilvánítom. (Eljenzés.)

Ezzel a közönség megkezdte a tárlat megsejmlélését, hosszan gyönyörködve a kiállított képekben.

A megnyitó ünnepélyen jelen voltak!

Andrényi Károly, Bund Henrik, Barna Kálmán festő, Csák Cirják dr., Edvi-Ilés László, Ecsy József festő, Fábrián László, Fábrián Lajos, dr. Fényes Dezső, Institoris Kálmán polgármester, Kézdi-Kovács László festő, Kristyórá János, Lócs Rezső, Mandl Vilmos dr., Neuman Dániel, Nagy Sándor dr., Péterffy Antal, Róna József szobrász, Rózsa Miklós a Nemzeti Szalon titkára, Rubovics Márk festő, Rosenberg Sándor dr., Róna Jakab, Salacz Gyula, Steiner József, Steinitzer Félix, Singer Sándor dr., Stengl Andor, Tolnai János, Tisch Mór dr., Ternyey Lajos, Urhegyi Alajos, Vészi József, Varjassy Árpád, Vágó László műépítész, Vajda Lajos, Virágh Lajos, Zilahy Gyula.

SPORT.

+ Aradiak a szegedi regatta-versenyen. A június 29-én Szegeden tartandó országos evezősversenyre elfogadott nevezések és a versenynek véglegesen megállapított sorrendje a következő:

1. Palánkos négyes. Jelentkezett egyletek: „Duna” budapesti evezős-egylet, „Maros” aradi evezős-egylet, „Pannónia” evezős-klub, „Szegedi Csónakázó-Egylet” 1—1 hajóval.

2. Junior-skiff. Jelentkezett egyletek: „Maros” aradi evezős-egylet, „Pannónia” evezős-klub, „Szegedi Csónakázó-Egylet.”

3. Junior-négyes. Jelentkezett egyletek: „Maros”, „Pannónia”, „Szegedi Cs.-E.”

4. Race-skiff. Jelentkezett egyletek: „Duna” „Nemzeti-Hajós-Egylet”, „Pannónia.”

5. Race-négyes. Jelentkezett egyletek: „Duna”, „Maros”, „Nemzeti”, „Pannónia”, „Szegedi-Cs.-E.”

6. Nyolcas. Jelentkezett egyletek: „Maros” „Nemzeti”, „Pannónia”,

Neuman Ede szobra.

(Ünnep a Neuman-gyárban.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, június 9.

Óriási közönség előtt, verőfényes időben leplezték le a *Neuman-testvérek* cég gyártelepének udvarán a gyár alapítójának, *Neuman Edé*nek mellszobrát. A leleplezés díszes, főlemelő mozzanatokban gazdag ünnepséggel folyt le, a melyen Aradnak hatóságai, testületei és egész társadalma nagy számmal voltak képviselve. Ott volt különösen a kereskedő és iparos-világ, a pénzügyesek és vállalatok vezetői és tisztviselői. Az udvar háttérén a gyár munkásai sorakoztak külön csoportokban, zászlósan.

Hat órákor kezdődött meg az ünnepség. A *Neuman*-család nevében *Neuman Samu* lendületes, tartalmas beszédben méltatta annak az érdemeit, a kinek ércszobra elé gyülekeztek. Emléket állított ő magának, —ugymond— családjá szívében, de nemcsak családjá körül vannak neki érdemei, hanem Arad város, a magyar ipar- és kereskedelem terén. A példát —ugymond— a melyet családjának adott, mi követni fogjuk, s az ő szelleme lesz vezérlő csillagunk minden tetteinkben. Majd megköszönte a közönségnek, hogy ily impozáns számban való megjelenésével a családi ünnepet annak szük kereteiből kiemelte, s megköszönte a szobor megalkotójának, *Róna József*nek a műre fordított kiváló gondját, fáradságát. Végül fölhívta a gyár tisztviselői karát és munkásait, hogy mint eddig, ezután is együtt működjenek velük, a cég tagjaival, hogy ezzel a művet, a melyet *Neuman Ede* alkotott, minél hatalmasabbá tegyék, ők pedig szintén *Neuman Ede* szellemében fogják a tisztviselőket s a munkásokat a megélhetés küzdelmeiben támogatni. (Eljenzés.)

A beszéd alatt lehullott a lepel a szobrot körül fogó oszlopkőről. A bronz-mellszobor kétségen kívül egyik legsikerültebb alkotása *Róna József*nek. Élethűen, a megszokott, derűre hajló arckifejezést megörökítve ábrázolja a szobor *Neuman Edét*, a test felső részén császárkabát, kihajló gallér és egyszerű nyakkendő van. A bronz-alak fehér gránit talapzaton nyugszik, ezzel a fölirattal:

Neuman Ede

1820—1900.

Ezután a waggongyári dalkör *Szilágyi* karnagy vezetése alatt egy alkalmi dalt énekelt.

Az ének végeztével előállott *Institoris* Kálmán, Arad város polgármestere, s a következő beszédet mondotta:

Mint e város polgármestere és itt ez ércszoborban megörökített *Neuman Ede* tisztelője és barátja, midőn teljes elismeréssel adozom a „*Neuman Testvérek* cég” e kiváló vezérférfiának alkotásáért, melyekkel e telepet a gyár ipar oly magas fokára fejlesztette s ezzel városának közgazdasági forgalmát jelentékenyen emelve, az ipari és gyári munkások ezreinek nyújtott keresetforrást, egy-szersmind hálával emlékezem azon jótékony ovoda-alapítványról, amelyben alkalom nyújtatik e város-rész zsengekori mindkét nembeli gyermekeinek szívében, a nemes, hazafias, és erkölcsös érzelmek alapját beolthatni.

Legyen, egy ezen humanus alapítványért, mint városunk egy közhasznu intézeteinek létrehozásában és megszilárdításában kifejtett odaadó működéseért és áldozatkészsegeért, áldott annak emlékezete, aki igaz megtestesülése volt a munkának. E szobor pedig hirdesse az idők végtelenségeig e gyártelep folytonos virágzását!

Institoris polgármester után *Kristyórá János* rövid, de szép beszéd kíséretében letette az aradi kereskedelmi és iparkamara koszoruját a szobor talapzatára. A koszoru szalagján a következő felírás volt olvasható: *Neuman Ede emlékének — Az aradi kereskedelmi és iparkamara.*

Sorra következtek ezután a különféle testületek szónokai a maguk koszorúival.

Kristyórá után *Soltész Adolf* dr. beszélt az országos iparegyesület, *Bing Vilmos* az aradmegyei takarékpénztár, *Fuchs Ignác*, a *Neumann-gyár* tisztviselői kara, majd ezután *Braun Ede*, *Goldschmidt Miksa*, *Tedeschi Viktor* az *Aradi Kereskedők Köre* *Lamberger Lajosné* az aradi izr. nőegylet, *Nagy Kálmán*, a *Kossuth szoboralap gyűjtő társaság* nevében s még többen.

Szivekre ható jelenet következett ezután. A *Neuman Ede* által alapított ovoda apró növendékei vonultak fel *Hanacsek Lujza* ovónő vezetése alatt. A szobor előtt az ovónő karjára vett egy gyermeket, s ez az apróság rövid kis beszédet mondott, miközben a többi apróság virágokkal hintette fel a szobor talapzatát.

A mikor a küldöttek elhelyezték koszorúikat, fölvonult a gyár munkásainak tömege.

A munkások foglalkozási ág szerint csoportosulva haladtak el a szobor mellett. A csoportok egy-egy megbízottja pedig koszorút helyezett a szoborra. Az iparosok mentek elől, *Szeregai János* vezetése alatt, utánuk a malom munkások *Zima Ferenc*, a kocsikus *Winkler Károly*, a zsákosok *Iritz Mór*, az élesztő gyári munkások *Flórián József*, a szeszgyári munkások *Adorján* Emil vezetése alatt.

Mintegy 5—600 ember vonult így fel, s aztán terített asztalokhoz vonultak. A gyár tulajdonosok megvendégelték az összes munkásokat. A vacsora vége felé *Neuman Adolf*, elment közzéjük s kiosztotta azt a nyolcz érmet, melyet a *bonni iparegyesület* küldött a legrégebb munkások feldiszipítésére.

A következő munkások kaptak ilyen szép érmet: *Nyizsni Ferenc*, *Matavovszky Ernő*, *Lengyel Lajos*, *Resz Lajos*, *Dávid György*, *Szeicsánszky Illés*, *Matusek Ferencz* és *Tóth János*. Az elsorolt munkások mind szeszgyáriak.

A meghívott vendégek ezalatt az irodaépület első emeletének helyiségeibe vonultak, a hol a cég hideg büffe mellett látta őket vendégekül. A buffet ügyes rendezője özv. *Deák Ödön* né volt.

A szoborra elhelyezett koszoruk az alábbi föliratok viselték:

„Kegelete jelöl” a *Neuman Testvérek* cég tisztviselői kara. „A munka emberének — Az aradi kereskedők köre”, *Neuman Ede* urnak — az aradi izr. jótékony egylet, *Neuman Ede* emlékének — Az izr. jótékony nőegylet választmánya, *Neuman Ede* alapító igazgatójának kegelettel — Az Aradmegyei Takarékpénztár, Hálás kegelete jelöl — Az Aradi polgári takarékpénztár, Hálás megemlékezésük jelöl — *Goldschmidt Miksa* és *Sándor*, Hálás kegelettel — *Funkelstein* család. Hálás megemlékezésül — *Braun Ede*, *Neuman Ede* emlékének — *Salacz Gyula* és családja, Kegeletük jelöl — Egyesült szeszgyarak, Szeretett főnöke emlékének — *Szuchy József*, *Neumann Ede* emlékének — *Neuman Miksa* és *Sándor*, Pártfogójuk emlékére — Aradgáji önkéntes tűzoltó egyesület, *Neuman Ede* emlékének — az aradi *Kossuth Lajos* szobor alapgyűjtő bizottsága, *Nemes jötevőjének* az aradi hivatalszolgák egyesülete.

A jelen voltak nagy tömegéből a következőket sikerült feljegyeznünk:

Andrényi Károly, *Assael Adolf*, *Ábrai Lajos*, *Beles János*, *Bing Vilmos*, *Böhm Adolf*, *Bing Ede*, *Braun Ede* (Bécs), *Bund Henrik*, *Berán Antal*, *Brück Gyula* dr., *Bódi Bódog*, *Dálnoki Nagy Lajos* dr., *Dániel Endre*, *Dobiáschi József*, *Domonkos Lajos*, *Daimál László*, *Edvi-Ilés László*, *Embey János*, *Fábián László*, *Fetter Géza*, *Fejér Gyula*, *Fényes Dezső*, *Fényes Samu* dr., *Farkas Ernő*, *Földes János*, *Faragó István*, *Funkelstein József*, *Green Nándor*, *Geohart István*, *Goldschmidt Mihály*, *Goldschmidt Sándor*, *Glück Károly*, *Grimm A. József*, *Gissinger*

József, Gutsjahr Mihály, Herzl Bernát, Haberger György, Hann Alajos, Hecht Adolf dr., Holländer Ignác, Hegedüs László, Hajós Árpád, Herschkovits Ignác, Institoris Kálmán, Keresztes Gyula dr., Kabdebó János dr., Köller János, Keller Izsó, Kovács Vince, Kohn S. N., Kronstein Vilmos dr., Kádás Kálmán, Kara Győző, Kövesdy Ignác, Korbuly József, Keppich Zsigmond, Kálmán József, Krausz Samu, Keppich Jakab dr., Kertész Miksa dr., Krispin József, Lamberger Lajos dr., Leitner Ernő dr., Laczay Endre, Löwinger Miksa dr., Leopold Zsigmond, Ludig István dr., Meszlényi Antal dr., Mandl Vilmos dr., Mitter Izidor dr., Marschall Lajos dr., Mattahovszky Ernő, Millig József, Mayer Miksa, Menczer József, Nagel Károly, (Budapest), Nattland Bernát, Nagy Sándor dr., ifj. Nachtnébel Ödön, Nagy János, Nagy Kálmán, Nagy Lajos, Nemess Zsigmond dr., Otrubay Károly, Ottenberg Tivadar, Opre Péter dr., Odray Antal, Oncu Miklós, Ötvös Dániel dr., Posgay Lajos dr., Pollák Vilmos, Perger János dr., Róna József (Budapest), Révész Adolf, Reicher Ferenc, Ring Géza, Rámor Lajos, Rosenberg Sándor dr., Révész Nándor, Rosenberg Lipót, Rózsa Géza, Reinhart Kálmán, Róna Jakab, Radó Károly dr., Ruzsonyi Endre, Salacz Gyula, Simay István, Steinhardt Mór dr., Stauber József, Stengl Andor, Schusztar Henrik dr., Steinhauz Emil dr., Singer János dr., Schwarz Zsigmond, Singer Izrael, Steiner József, Szalay Károly, Szöllösi István, Székely Salamon, Tolnai János dr., Tagányi Sándor, Tulipán Sándor, Tenner Lajos, Tenner József, Tóttösy Géza, Urbányi Béla, Vészi József (Budapest), Virágh Lajos, Vass Sándor dr., Vajda István, Vincze Miklós, Vajda Lajos, Wottitz Károly (Győr), Walder Gyula, Wadowszky Gusztáv, Weisz David, Weisz Sándor, Wiener Gyula dr., Wallfisch Károly, Zilahy Gyula, Zeiner Alajos.

Pestmegye és az aradi átirat.

(A budapesti Kossuth-szoborért.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Budapest, június 9.

Szépen nyilatkozott meg ma Pestvármegye hazafisága, két átirat révén. A vármegye törvényhatósága a mai közgyűlésen egyhangulag és nagy lelkesedéssel elhatározta, hogy hozzájárul Aradváros átiratához a budapesti Kossuth-szobornak sürgős felállítása érdekében, továbbá, hogy támogatja Hevesvármegyének a *Rákóczy, Tököly és Bercsényi* diffamálását kimondó törvény eltörlésére és *Kossuth Lajos érdemeinek törvénybe iktatására* vonatkozó átiratát.

A megyebizottsági tagok a mai közgyűlésre szokatlanul nagy számban jelentek meg. Különösen feltűnt a függetlenségi párti országgyűlési képviselőknek nagy számban való megjelenése, köztük Kossuth Ferenc, Krasznay Ferenc, Lukács Gyula, Holló Lajos, gróf Benyovszky stb.

A hevesi átiratot *Fazekas* főjegyző ajánlotta ékes szavakkal elfogadásra. Annak a nézetének adott kifejezést, hogy az ilyen hazafias mozgalomtól Pestvármegye sohasem zárkózott el s így most is szívvél-lélelkekkel hozzájárul mindenben az átirathoz. (Lejjes éljenzés.)

Krasznay Ferenc örömmel látja, hogy az átirat pártolása magából a vármegye tisztikarából indul ki s ebből azt a meggyőződést meríti, hogy Pestmegye hű maradt a régi, hagyományos hazafiságához. (Éljenzés.)

Kossuth Ferenc csatlakozik az előtte fől szólalt öröméhez, mert benső meggyőződése, hogy csak akkor erős az ország és a trón, ha az érzelemben különbség nincs. Sem a hazafiaknak, sem a trónnak nem szabad megfeledekznük a nagy hazafiakról. (Éljenzés.)

Mint hogy szólásra senki sem jelentkezett, az elnöklő főispán viharos éljenzések közben jelentette ki, hogy *Pestmegye közönsége egyhangulag s lelkesedéssel csatlakozik Hevesvármegye átiratához.*

Hozzájárult a közgyűlés *Arad* város törvényhatóságának ahhoz a megkereséséhez, hogy *Budapest székesfővárosát sürgessék meg a Kossuth-szobor felállítására végett.*

Csatlakozott a közgyűlés *Pozsony* városának ahhoz az átiratához, amelyben az *új képviselő-választó törvény megalkotását* sürgeti.

Végül a Szapáry István gróf elhalálása következtében megüresedett közigazgatási bizottsági tagságra, az összes szavazatokkal *Kossuth* Ferencet választották meg. A főispán melegen üdvözölte Kossuthot, kérve, hogy a munkásságával támogassa a közigazgatási bizottságot. Kossuth Ferenc lelkes éljenzések közben köszönte meg a megválasztatását.

SZINHÁZ ÉS IRODALOM.

A színház műsora:

Kedd: A kis szökevény, operette. Szirmai Imre vendégfelléptével.

Szerda: Délután: *Bánk bán*, tragédia. Ifjúsági előadás. Este: A szökimondó asszonyosság, színmű. Szirmai Imre vendégfelléptével.

Csütörtök: Flórika szerelme, népszínmű. Disz-előadás.

Péntek: Flórika szerelme, népszínmű.

Szombat: Iskarióth, dráma. Disz-előadás.

* *Lili*. *Szirmai* Imre, a Népszínház művésze eldicsekedhetik azzal, hogy a nyári szinkör hatalmas nézőtere az ő felléptére telt meg legjobban ebben a szezonban. A nagy közönség, mely Lilit, a sokszor látott operettet újra megnézte, igazi nagy gyönyörűséget lelt *Szirmai* játékában. Az ő *Plinchar*dja minden részletében művészi s telve van ötlettel, jókedvvel, melyből bőven kijut azok számára is, akik látják. Valóságos áramként hatolt át a közönséget a kedves derü, mely ebből az alakból sugárzott. Pompás volt mint trombitás, mint tábornok, de azért a második felvonásbeli hadnagy kapta meg legjobban a közönséget. — Az újra feltalált *Lilivel* való társalgása, mikor kalandos hadnagyi kineveztetését elmeséli, páratlan volt. — Minden mozdulata, arcjátéka, egész mivolta: lakkos csizmájától a mesésen kezelt monokliájig magával ragadott mindenkit. Teljessé tette játékát éneke, melylyel mesterial színezi a mondanivalóját. Tapsot kapott bőven és sok énekszámát meg kellett ismételnie. A címszerepet *Haller* Irma játszotta ügyesen. Ha a nevezetes *Lili*-keringőt szürkén énekelte is el, mint nagymama igen jól csinálta a dolgát. A harmadik felvonásbeli énekszámáért méltán megérdemelte a tapsokat. *Sarkadi*, ki *Hypotese* Vicomte-ot játszotta, sok mulatságot szerzett a közönségnek. A klasszikusan bolondos szerepet igyekezettel s dicséretes eredménnyel alakította. (L—y.)

* *Szirmai* vendégfellépte. *Zilahi* igazgatónak sikerült *Szirmai* Imrét, a Népszínház kitűnő művészt, egy harmadik fellépésre is megnyernie. A művész tehát f. hó 11-én szerdán eljárt Aradon leghíresebb szerepét a *Szökimondó asszonyosság* Napoleonját. A budapesti Népszínházban százhetvenszer játszotta a művész ezt a szerepet s maga a darab szerzője *Sardou* üdvözölte a művészt eme szerep alkalmával. Erdemes lesz a művész saját tulajdonát képező korhű *Napoleon* jelmeze. Az előadásban a társulat összes művészei közreműködnek. *Szirmai* Imre holnap fellépte iránt is általános az érdeklődés. A művészeknek *A kis szökevény* *Stanley*-je egyik legkedveltebb szerepe, melyben úgy a fővárosban, mint a vidéken óriási sikert aratott.

* *Ifjúsági előadás*. Mint említettük, az évad utolsó ifjúsági előadása szerdán délután 3 órakor lesz, mely alkalommal *Bánk bán* kerül színre. Féláru jegyek már mátol kezdve válthatók a téli színház pénztárában.

* *Csabán* nem kell nagy társulat. *Janovics* Jenő dr. szegedi színházgató Fiuméből ajánlatot tett a csabai színügyi bizottságnak, hogy társulatával, mely jelenleg a fiemei olaszok és

horvátok között szerez dicsőséget a magyar művészetnek *Julius* elsejével kezdődőleg 25 előadás óhajta *Csabán* tartani. Nem tőle függött, hogy ezen vállalkozása nem sikerült, a csabai színügyi bizottság kénytelen volt a helyzetet őszintén feltárni. Nyári színház, melyben *Janovics* társulata művészi hatással játszhatna, *Csabán* nincs, sőt közönség sincs, mely a kárikulai napokban az előadásokat látogatná. Olyan pénzügyi eredményre, mely a szegedi szintársulat jogos igényeit kielégítené, *Csabán* nem lehet számítani. Így aztán a szegedi társulat nem is megy *Csabára*.

Utolsó mise

a Minoriták-templomában.

(Búcsú a templomtól.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, június 9.

Az aradi minoriták *Andrássy*-téri templomának meg vannak számlálva a napjai. Kevés ideje van még hátra az életből, néhány nap múlva eltűnik ez a másfél száz éves épület a föld színéről, hogy helyet adjon egy újabbnak, díszesebbnek, s ami fő; nagyobbak.

Tegnap, vasárnap délelőtt tartották az utolsó istentiszteletet a régi egyházban. A hívek igen nagy számban jöttek el erre a megható ünnepre, melyet nagyban emelt dr. *Csák* Cirkék rendfőnök szónoktata. A mise kezdete előtt ugyanis a rendfőnök hosszú beszédet mondott, melynek keretében megemlékezett az öreg templom történetéről. A *Höflich* Hamil minorita rendi áldozó pap buzgalmából felépített régi templom szüknek bizonyulván, a minoriták-nak gondoskodniok kellett egy új és nagyobb egyházzal. Ez a mai templom, melynek alapkövét 1751-ben ápril 3-án tették le, de a melynek teljes felépítését a bécsi katonai kincstár sokféleképen akadályozván, 1761-ben fejezheték be, a mely évben páduai szent Antal tiszteletére fel is szentelték.

A rendfőnök beszédének további folyamán megható, szép szavakban vett búcsút az öreg templomtól. Beszédének vonatkozó része így hangzik:

Könnyező szemekkel veszünk búcsút tőled ősz templomunk, mint mikor drága halottunk tetemeinél állunk megtört szívvel. Könnyező szemekkel, mert az élet ezerféle bajában a te hívó szózatodat követve, sokszor és sokszor sereglettek össze őseink, gyűltünk egybe mi e szent helyre, hogy kebleden panaszoljuk el sokszor nehez sorsunkat, szenvedéseinket s itt mindig megtaláltuk az enyhülést, a vigasztalást lelkünk sajtó sebeire.

Te mint a jó anya tanítottál meg itt másfél századon keresztül ezeket és ezeket imádkozni s kebledből szállott fel a dicsőítő ének az ég és föld mindenható Urához. Te voltál tanuja az *Urban* elköltözött és a most is itt imádkozó hívek hitvallásának, melyet a szent keresztségben tetek s melylyel örökösök lettek a menyek országának. Te hallottad az eskü szent szavait, melyekkel a hívek ezrei egy egész életre lekötötték magukat a házasság szentségében. A te kebledből szállott fel elhunyt hittestvéreinkért az engesztelő ima, az irgalom és kegyelem, az élet és halál örök Istenéhez. Te láttad másfél századon keresztül, hogyan szállott alá naponként az ártatlan *Bárany*, hogy megtisztítsa szívedet lelkünket, a vértőlküli áldozatban És midőn vészterhes felhők borították el a haza szent égét, midőn nemzetünk mindenét elveszítettnek hitte, te ölelted kebledre aggodalmaskodó, siró fiait a gyászos napoknak, velük együtt örvendettél, sirtál, velük együtt örvendettél a nemzet feltámadásának.

Mennyi édes, mennyi fájó emlék fűződik hozzátok megszentelt falak. Ezért fáj nekünk töletek megválnunk; ezért csillognak a búcsuzás e pillanataiban könyök szemünkben. De miként megenyhül szívünk a tudatban, hogy elhunyt drága véreinkkel a feltámadás nagy és dicső napján találkozunk:

épen úgy megvigasztalódik a lelkünk, hogy poraiból megdicsőülten fog feltámadni e halottunk is, hogy néma köveivel tanítson meg minket imádni a legjobb menyei Atyánkat, szeretni hazánkat, embertársainkat. Addig is, míg e falak fölemelkednek erősítsen meg benneteket az Atya, Fiu és Szent-Lélek Isten az üdvözítő Jézusnak egyházunkban le-tett igaz tanaiban, hogy lelkileg megtisztul-tan léphessenek majd be új szent házába.

Most pedig mielőtt a vérnélküli időzo-tot üdvösségetekért bemutatnám, Hozzád fo-házkodom mindenható örök Isten, hogy meg-köszönjem végtelen jószágodat, kegyelmedet, melylyel hivedet e másfél század alatt el-halmozni méltóztattál. Aldj meg bennünket, kik tiszteletedre itt összesereglettünk; áldd meg e várost, annak minden lakóját; áldd az egyházi és világi előljárókat, hogy a gond-jaikra bizottakat szent törvényeid szerint kor-mányozzák. Vigasztald a szenvedőket; erö-sítsd a hitben gyengéket; add meg nekünk mindenkor a Te szent békédet. Amen. Szen-telt falak Isten veletek!

Az ünnepi szónoklat végeztével a rend-főnök nagy misét cerebrált, melynél *Supka Béla* házfőnök, *Fehér Alfréd* lyceumi hittanár és rendi tanácsos, *Takács Lénárd*, *Pacsitny Bonaventura* hitoktatók és *Wlassics Anasztáz* végzett theologus rendi növendék segédkeztek neki.

Az istentisztelet alatt a májusi ájtatos-ságok ének- és zenekara régi magyar egy-házi éneket adott elő, melyet *Ferch Odön* ta-nított be és dirigált, *Bokor Alajos* pedig orgo-nán kísért.

Az ünnepélyes mise elvégeztével körmenet indult az új ideiglenes templomhoz. A rendfő-nök az előírt szertartások szerint megáldotta az ideiglenes templomot, melynek végeztével *Fehér Alfréd* lyceumi hittanár mondott szent misét.

Makó város közgyűlése.

(Utolsó gyűlés a választások előtt.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Makó, június 9.

Makó város képviselőtestülete ma délelőtt tartotta meg június havi rendes közgyűlését *Szell György* polgármester elnöklése mellett. A gyűlésnek különösebb érdeklődést biztosított az a körülmény, hogy a képviselőlet ujjáalakítása, a választások előtt ez volt az utolsó gyűlés. Egyéb érdekesség nem is volt. Simán, csendben folyt le a gyűlés s jóformán csak a kórház ügyénél keletkezett vita, amelyet végül is úgy oldottak meg, hogy bizottságnak adták ki véleményre. Ez a legszolidabb módja az agyonütésnek.

Szell György polgármester megnyitva a gyűlést, *Lonovics József* Csanádmegye volt főispánjának elhunytát jelentette be. A képviselőlet az elhunyt főispán érdemeit jegyzőkönyvbe iktatta, ravatalára koszorút helyez s a temetésen *Bakos Ferenc* főjegyző, *Cseresnyés János* főkapitány és *Orbán Ignác* főmérnökkel képviselteti magát.

Két indítványt tárgyalt ezután a gyűlés. *Diósszilágyi Sándor* a város bogártói földjének eladását indítványozta, de ezt *Börcsök Gergely* ellenző felszólalása után leszavazták. *Szell Mihálynak* ahoz az indítványához, hogy a képviselőlet július hóban ez idén se tartson gyűlést, hozzájárultak.

A kereskedelemügyi miniszter leiratban tudatta a várossal, hogy a *hmvásárhely-makó-sztmiklósi* vasut kiépítését az eredeti irány-nyal, t. i. az apátfali csatlakozással hagyta jóvá. Másodszor maga a képviselőlet is ekkép határozott, így aztán nagy meglepéssel vették tu-domásut a leiratot.

A kórház ügye zajos és hosszas vitát pro-vokált. A vármegye tudvalevőleg a mostani

szük és meg nem felelő kórház helyett újat akar építtetni, miután a városnak meg szegény-menházra van szüksége, a körül folyt a vita, hogy ad-e a képviselőlet a régi kórházért 50.000 koronát. Az állandó választmány javasolta ezt, mert szegény menházat csak kell építeni, ami bele kerülne ennyibe s még sem lenne olyan alkalmas, mint a régi kórház.

Kiss Imre, *Börcsök Gergely*, *Molitorisz Ist-ván*, *Dózsa Sámuel dr.*, *Báló Benedek*, *Dózsa Lajos* és még sokan beszéltek a tárgyhoz, na-gyobb részt pártolólak s számadatokkal igazolva, hogy olcsón jut telekhez és épülethez a város, de a képviselőlet végül *Magori Sámuel* indítvá-nyára bizottság kiküldését határozta el, hogy az értékelje meg a kórházat s tegyen jelentést a képviselőlethez.

A város az aradi siketnéma iskolát eddig évenként 100 koronával segélyezte. A tanács javaslatára ezt a segélyt most felemelték 200 koronára.

A tanácsnak a pénztárvizsgálatokról és se-gélyezésekről szóló jelentését szó nélkül tudomásul vették.

Nagyobb vitát a bérház hasznobére keltett még. *Kubinyi Mihály*, Csanádmegye volt tan-felügyelője, vette ki a ház emeletét hasznobér-he, de pör támadt a bérletből s a város jól rá fizetett a passziózásra. A képviselőlet később vizsgálatot rendelt el, hogy kit terhel itt mu-lasztás s *Börcsök Gergely* ma, mint egyik viz-gáló, *Bakos Ferenc* főjegyző és *Fodor Mátyás* régen nyugalomba vonult tanácsjegyző ellen *fegyelmi vizsgálat* indítását javasolta. Tekintve, hogy a képviselők szeretik az ilyen heccet, *Börcsöknek* akkora pártja támadt a fura indít-ványhoz, hogy csak két szóval tudták leszavazni.

Néhány kisebb jelentőségű dolgot intéztek még el s a gyűlés 11 órára véget ért.

Árvák szárnyrabocsátása.

(Az árvaházból.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, június 9.

Az árvaház igazgató-választmánya ma dél-után ülést tartott, melynek több érdekes tárgya volt: Az ülésen özv. *Hudetz Ferenc* elnökölt, míg előadó volt *Balázs Ferenc* igazgató.

A sorra került ügyek között kiemelkedő volt azon árvák sorsáról való tudomásvétel, kik az intézet köteleke alól kiléptek. Ezuttal az első sereg ment utnak az árvaház fedele alól, mert fennállása óta most bocsátott ki először árvákat köteleke alól.

Eme felnőtt növendékek sorsáról már a mult választmányi ülés hozott határozatot s most tudomásul vették, hogy a tanács a hatá-rozatot helybenhagyta. E szerint az intézetből végképen kiléptek: *Böszörményi Ferenc*, ki kereskedő segéd lett, *Ede Mari*, aki okleveles ovónövő képezte ki magát. *Varróleány* lett egy, cselédleány kettő.

Ide tartoznék még *Halmos Alajos*, aki a budapesti polgári iskolai tanítóképző növendéke lett. O azonban, mint kiváló tanuló, segélyt kap továbbra is és így az intézet felügyelete alatt áll.

Az ülés az árváknak az iskolai év letelte utáni továbbképzése ügyével is foglalkozott. A polgári iskola növendéke lesz hat, tanítóképző intézeti növendék három, ovónő képzőbeli kettő, szakiskolai tanuló négy, iparos tanuló hat, házi szolgálatra megy hét.

Az ülés egyéb tárgyai között négy árvá-nak az intézetbe való felvételét vette tudomá-sul a választmány. Azután tudomásul szolgált, hogy a házi rendszabályok kinyomattatnak.

A harmadik negyedévre előirányoztak 6561 kor. 1 fill.-t. Az 1903. évi költségvetési elő-irányzat 29.945 kor. 50 fill. Itt az idei évhez számítva 487 kor. 50 fill. a megtakarítás.

Posgay Lajos dr. főorvos jelentést tett az egészségügyi állapotról, mely kielégítő volt. A betegek száma nem emelkedett. Haláleset nem fordult elő.

Tüzes Erzsébet tanítónő, ki hosszabb ideig beteg volt, felgyógyult. Tudomásul vették, hogy *Herkovics Imre* tanító augusztus 10-től szeptem-ber 1-ig szabadságotatitkatonai szolgálat miatt.

Az idén, három évi szünetelés után, ismét készített az árvaház értesítőt és pedig az 1899—901. évről.

Az ülésen özv. *Hudetz Ferenc* elnöklete alatt jelen voltak: özv. *Boros Béniné*, *Hegedüs Lászlóné*, *Ábrai Lajos*, *Balázs Ferenc* igazgató, *Posgay Lajos*, *Ring Géza*, *Robitsek Ágoston*, *Simay István*, *Walder Gyula*.

Félholtra vert rendőrök.

(Betörők és rendőrök harc.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, június 9.

Véres küzdelem folyt le vasárnap Aradon a temesvári hidnál két rendőr s két betörő, valamint utóbbiak egyikének családja között. A rendőröket, kik a betörőket el akarták fogni, kövekkel és dorongokkal sulyoson megsebeztek. Az egyik rendőr: *Molnár Ferenc* oly nagymérvű sérüléseket szenvedett, hogy élete is veszedelem-be forog.

Miklós István és *Tóth Dezső* a két betörő. Mindkettőjük már többször volt büntetve s most is számtalan lopásnak és betörésnek a gyanuja háramlott rájuk. *Green Nándor* helyet-tes főkapitány a minap kiadta a rendőröknek a két veszedelmes ember személyleírását, hogy tartóztassák le őket.

Vasárnap délután *Molnár József* és *Varga István* rendőrök a zsidó temető alatt cirkáltak. Ott hevert a két betörő is, a kikre a két rendőr a személyleírás alapján ráismert. A rendőrök, hogy jobban megközelíthessék őket, bejöttek a városházára és itt egyenruhájukat polgári ru-hával cserélték föl. Azután visszamentek a te-metőhöz.

A mikor közeledni akartak a betörőkhöz, azok a polgári ruha dacára is rájuk ismertek és futásnak eredtek. A rendőrök üldözöbe vették őket s nyomukban szaladtak egész a temesvári hidig. Ott aztán sikerült az egyiket, *Miklós Istvánt* megfogniok.

A hid alatt fürdött éppen a betörő apja, anyja és nővére, akik házépítésnél napszámo-sok. *Miklós István* kiáltására előrohantak a vízből és hatalmas terméskövekkel támadtak rá a rendőrökre.

Molnár Ferenc rendőr az első kődobás su-lya alatt összeogyott s fejből patakként ömlött a vér.

Mikor *Miklós* látta, hogy a rendőrök ártal-matlanná vannak téve, kiszabadította magát és egy kemény löcsonttal is ütlegelni kezdte a rendőröket. A véres munka befejezése után a betörő család elmenekült. Arra járó emberek szállították be a sulyosan sérült rendőröket, kik közül különösen *Molnár állapota ad aggo-dalomra okot*.

A rendőrség rögtön erélyes intézkedéseket tett a tettesek kézrekerítésére s még vasárnap éjjel sikerült is elfogni a két betörőn kívül a többieket mind, akiket már be is szállítottak a rendőrség fogházába. A másik kettő után is széleskörű nyomozás folyik.

A tettesek ellen egyelőre csak hatóság el-
leni erőszak miatt folyik az eljárás, de nem le-
hetetlen, hogy szándékos emberölés fog minő-
sülni a vizsgálat további részén. Tóth Dezső,
az egyik betörő különben a napokban köve-
tett el egy nagyobb fajta betörést a vasuti álló-
máson.

MULATSÁGOK

(=) A Nemzeti Szövetség mulatsága. Az
Aradi Nemzeti Szövetség konstantinápolyi stílű
mulatságának pazar, káprázatos világitása lesz.
Az Aradi Villamossági-társulat igazgatósága
közölte a mulatság rendezőivel, hogy a mulat-
ság világitására a körülbelül 700 korona értékű
berendezést és világitást díjtalanul bocsátja a
mulatság rendelkezésére. A rendező bizottság
elnöke kéri annak tagjait, hogy a holnap, ked-
den este tartandó ülésen teljes számban jelen-
jenek meg a Millenniumban, miután ez alká-
lommal a részletes programot megállapítják.

(=) A nyomdászok mulatsága. Nagy érdeklő-
déssel várja a közönség június 15-ikét, mikor
az aradi könyvnyomdászok nyári mulatságukat
tartják a Csálában. Sok élvezetet nyújt a köz-
önség számára ez a mulatság, melynek rende-
zősége változatos, pompás programot állított
össze. Már a kivonulás is szerfelet érdekes lesz.
Diszkocsira egy gépet állítanak fel, melyen a
mulatságról szóló röpíratot nyomnak ki a közön-
ség szemeláttára. A gépből kikerülő nyomtat-
ványt ott fogják szedni az utcán végig vonuló
diszkocsin. Ez az érdeklőség természetesen csak
előleg abból, amit a Csálában nyújtanak.

Az aradi püspökválasztás.

(A metropolita Aradon.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, június 9.

Metianu János nagyszabeni érsekmetropo-
lita holnap, kedden Papp János és Drok I. es-
peresek, továbbá Simoneszku Liviusz érseki
titkár kíséretében ma Aradra érkezik, hogy a
csütörtökön tartandó püspökválasztáson elnököl-
jön. Az érseket, a ki huszonnégy évig volt püs-
pöke az aradi görög keleti román egyházme-
gyének, nagy ünnepélyességgel fogadják, Me-
tianu kíséretével a Fehér Kereszt-ben száll meg,
ahol szerdán a zsinat, a szentszék és a papság
küldöttsége tisztelegni fog előtte.

A püspök-választás sorrendjét, formásgait
az egyház szervezeti szabályzata a következők-
ben írja elő:

97. §. A püspököt az egyházmegyei zsi-
nat választja az erre alkalmas férfiak közül.

99. §. A választást vagy a metropolita,
vagy az e végre megbízott mandatáriusa vezeti.

100. §. A választás előestéjén virrasztási
szolgálat tartatik a jütkösi sipicon szerint a
zsinat megnyitása napján pedig liturgia tar-
tatik.

101. §. A liturgia bevégeztével az elnök
megnyitja a zsinatot a püspökválasztás tényé-
nek megfelelő beszéddel. Ezután a zsinat meg-
alakulván, a választásra tér át.

102. §. A választás szavazatjegyekkel, tit-
kosan történik. Minden választó egy lapra írja
annak nevét, akit a püspöki méltóságra méltónak
tart; és az elnök felhívására egy, e célra
szolgáló urnába teszi a jegyet. Miután a zsinat
valamennyi tagja leszavazott, az elnök és a
jegyzők, akik a zsinattól saját kebelében vá-
lasztott két bizalmi férfiával egyetemben szá-
vazatszedő közeget képeznek, megszámlálják a
jegyeket, kiveszik egyenként az urnából, amely-
ben voltak és más urnába teszik, és ha a je-
gyek száma egybehangzik a választókéval, az
elnök, a jegyzők és bizalmi férfiak szemeláttára,
sorban kiveszi a jegyeket a vederből, olvassa
mindnyájuk hallatára a beléjük irt neveket a
jegyzők írják a szavazatokat. A szavazat-ol-
vasás berekesztése után a választás eredménye

a zsinaton kihirdetvén, azt jegyzőkönyvbe
iktatják.

Választottnak az tekintetik, a kiből a sza-
vazatok általános többsége összpontosult.

Az elnök a jegyzők és a bizalmi férfiak
által aláírt választási jegyzőkönyv, a püspöki
zsinathoz tétetik át canoni tárgyalás és ő Fel-
ségéhez a választás legkegyelmesebb megerősí-
tése végett.

103. §. A választó zsinat ülésai nyilváno-
sak, a zsinat mindazonáltal fontos okokból tit-
kos üléseket is tarthat. Titkos üléseknél hall-
gatóság nem lehet jelen.

104. §. A metropolita, ha személyesen ve-
zette a választó zsinatot, egybehívhatja a püs-
pököket a választás helyére, hogy azonnal püs-
pöki zsinatot tarthasson az új püspök választá-
sának zsinatbeli tárgyalására és a végre, hogy
mind a választás ténye, mint a püspöki zsinat
véleménye az ujon választott püspök legfelsőbb
megerősítése céljából ő Felsőségéhez fölterjesz-
tessék.

Ülés az ipartestületben.

(Az aradi közműhely. — Iparosok a Munkácsy-emléktábla
leleplezésén. — A Gál-Tyrnauer ügy. — Ipari emlékek
összegyűjtése. — Tanoncok és segédek kiállítás.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, június 9.

A nyári vakáció előtt utolsó ülését tartotta
ma délután Berán Antal elnöklésével az aradi
ipartestület előjárósága. Az iparhatóság rész-
ről Zubor Andor fogalmazó, h. iparhatósági biz-
tos vett részt a gyűlésen.

Az aradi kereskedelmi és iperkamara kö-
zölte a kereskedelmi miniszter leiratát, a mely-
ben tudatja, hogy az aradi villamossági társulat-
nak szubvenciót adott az Aradon létesítendő
közműhely építésére és berendezésére. A köz-
műhely a bőr-, fa- és fémparra fog kiterjesz-
kedni, s annak építése rövid időn belül meg-
kezdődik. A miniszter intézkedését, a melylyel
az aradi ipartestületnek régi óhaja teljesül, tu-
domásul vették.

Az Aradi Nemzeti Szövetség meghívta az ipar-
testület a leányiskola épületén elhelyezett Mun-
kácsy-emléktábla leleplezésére. A meghívóval kap-
csolatosan Kiss Ferenc titkár szép szavakban fej-
tette ki, hogy Munkácsy Mihály, mint egyszerű
asztalos inas kezdte meg világot hódító, fényes
pályáját, s az emléktábla ép annak a háznak
megjelölésére szolgál, a hol Munkácsy, mint
iparos-tanonc a rajzolás első leckéit vette, az
iparosoknak tehát nem lehet elmaradni ez alká-
lomtól. A gyűlés elhatározta, hogy a leleple-
zésen küldöttséggel vesz részt, s a táblára ko-
szorút helyez.

A gyűlésen szóvá tették az aradi vasuti
átjáró építésénél felmerült iparkihágási ügyet.
Ennél, mint megírtuk, Gál és Tyrnauer
budapesti vállalkozókat az aradi iparhatóság
engedély nélkül való iparüzésért 200—200 ko-
rona bírságra ítélte, a harmadfoku iparhatóság
azonban a büntetést tíz-tíz koronára szállította
le. A gyűlés a harmadfoku ítéletet kiadta az
építési bizottságnak, s elhatározta, hogy az ügyet
szóvá teszi a budapesti országos iparos-kongress-
zuson követelvén, hogy az ipartörvény revizió-
jánál hathatós intézkedésekkel állják az utját a
kontár és engedély nélkül dolgozó iparosok mű-
ködésének.

Azután az Aradon rendezendő tanonc és
segéd munkás kiállítás ügyében elhatározta a vá-
lasztmány, hogy helyi bizottságot alakít, s fel-
hívja az iparosokat, hogy tanoncaikat és segé-
deiket a kiállításon való részvételre buzdítsák.

Érdekes határozata volt a gyűlésnek, a
melylyel kimondták, hogy a régi ipari emlékeket
rajzokat, remekeket, stb. összegyűjtik, s idősza-
kok szerint elrendezik.

Az előjáróság július és augusztus hóna-
pokban nem tart ülést.

HIREK.

— Koronázási ünnepély. A lyceumban el-
helyezett tanintézetek nevezetesen: a kir. fő-
gymnasium, állami főreáliskola és az állami
tanítóképző intézet gyakorló iskolája vasárnap
június 8-ikán a koronázás évfordulóját fényesen
megünnepelték. Reggel 7 órakor az összes if-
juság az igazgatók és a tanárok kíséretében
a minorita atyák templomában szent misét hall-
gatott. Mise után visszatértek a lyceumba
hol a főgymnasiumi ifjuság a diszteremben, a
főreáliskolai tanulók a rajzteremben, a gyakorló
iskola pedig saját tantermében gyülekezett. A
főgymnasiumban Kara Győző, a főreáliskolában
Székely Salamon, a gyakorló iskolában Urhegyi
Alajos tanárok és Szilágyi Sándor IV. éves ta-
nító képző intézeti növendék méltatták a nap
jelentőségét hazafias és lelkes szónoklatot tart-
ván. A Himnusz és Szózat eléneklésével a ha-
zafias ünnepély 9 órakor véget ért.

— Az orosz trónörökös Bécsben. Szentpéter-
várról táviratozzák: György orosz nagyherceg,
a trónörökös, az angol király koronázásáról visz-
szajövet Ferenc Ferdinánd trónörökössel Bécsbe
utazik, ahonnan mind a ketten Konoziriba men-
nek, Ferenc Ferdinánd birtokán vadászni.

— Miniszteri döntés a községi bíróság
bélyegsikkasztásában. Mint ismeretes, Arad
város közigazgatási bizottsága Kisfaludi
Károly segédtisztet a községi bíróságnál
elkövetett bélyegsikkasztásokért állásától
elmozdította. Kisfaludi felebbezett a bel-
ügyminiszterhez, kitől most jött meg a
döntés. A miniszter, a felebbezés elutasítá-
sával, a Kisfaludit elmozdító határozatot
jövőhagyta.

— Lonovics József nyugalmazott csanád-
megyei főispán elhunytáról az Aradi és csanádi
egyesült vasutak igazgatósága a következő gyász-
jelentést bocsátotta ki:

Az Aradi és csanádi egyesült vasutak
részenyártársaság igazgatósága benső részvét-
tel és mély fájdalommal jelel az igazgató-
ság buzgó és tevékeny tagjának, a vasuttár-
saság egyik megalapítójának és alelnökének
krivinaí Lonovics József ur Csanádvarmegye
nyug. főispánjának, stb. Budapestben folyó hó
7-én történt gyászos elhunytát. A megboldo-
gult hült tetemei helye hó 10-én, délután 2
órákor fognak Dombegyházra, az ottani csa-
ládi sírboltba örök nyugalomra helyeztetni.
Aradon, 1902. évi június hó 7-én. Áldás em-
lékére.

— Vásárlások a képtárlaton. Az első két
nap folyamán a Nemzeti Szalon aradi tárlatá-
ból öt képet vásároltak meg. Kristyóry János
megvette Rubovits Márk két képét, Balla Fri-
gyes „Ureg favágó” című festményét és Kubá-
nyi „Hazafelé” című képét. Ring Géza megvásá-
rolta Bruck Lajos „Kutnál” című festményét.
A Nemzeti szalon is vásárolt egy képet kisor-
solásra: Csák István „Várakozás”-át.

Itt megemlítjük, hogy a tárlatra ujabban
Alexits István müncheni festőművész is küldött
két képet, egy tanulmányt, melyet a müncheni
művészeti akadémiának kitüntetéssel jutalmazott és
„Költői ihlet” című nagyobb szabású képét,
mely szép művészeti tehetségről tanuskodik.

— Bérálás Pécskán. Németh József cim-
zetes püspök szombaton Pécskára érkezett, hogy
ott a bérálás szentségét kiossa. A püspököt
megérkezésekor Senk Ferenc főszolgabíró üd-
vözölte. A bérálást két napon át, vasárnap és
hétfőn folytatta s 4500 személyt bérált meg.
Szombaton számosan tisztelegtek a püspökkel:
a hatóságok, testületek, felekezetek képviselői.
Vasárnap délelőtt a püspök látogatást tett
Senk Ferenc főszolgabírónál, Issekutz Marcel
ügyvédnél, Kripp József közjegyzőnél, Terényi
Sándor erdésznél, Mezey Andor takarékpénztári
főnöknél, Povácssay Soma jegyzőnél. A püspök
Szathmáry Géza plébánosnál volt szállva. A

bérmálásnál segédkeztek neki: *Kristofcsák* Gyula ujaradi kerületi főesperes, *Nagy József* pankotai *Láng Mihály* németszentpéteri plébánosok.

— **A szerb egyházi kongresszus.** *Karlóca*-ról táviratozzák: Oriási közönség sereglett egybe vasárnap a szerb kongresszus megnyitására. A megnyitást istentisztelet előzte meg, amelyen részt vett a patriárka is. Amikor a patriárka a templomból a kongresszusra ment, zajos ovációban részesítették. A kongresszus terme zsúfolásig megtelt s néma csendben hallgatták *Brankovics* patriárkát, aki bejelentette a királyi biztos kiküldetését s kérte, hogy *Tallián Bélát* küldöttségileg hívják meg a kongresszusra. A patriárka beszéde, amely a megegyezést és kölcsönös testvéri egyetértést hangoztatta, békés szellemével mély benyomást tett. Azután megválasztották a küldöttséget, mely *Tallián Bélát* meghívta. *Tallián* dörgő zsvivózás fogadta. *Jovanovics* titkár felolvasta a királyi leiratot, amely után *Tallián* felhívta a kongresszust, hogy egy világi alelnököt és jegyzőket válasszon. A patriárka a legnagyobb bizalommal üdvözlö a királyi biztost. Elteti a királyt és *Tallián*t, aki ezután a diszküldöttségtől kísérvé, elhagyta a kongresszust. A királyi biztos távozása után *Krassovics György* a radikális párt vezére és a kongresszus leendő alelnöke óvást tett a királyi leiratnak magyar nyelven történt felolvasása ellen, mert a szerb metropolitának törvényesen elismert hivatalos nyelve a szerb, ennél fogva a királyi leiratnak csak szerb fordítását ismerheti el autentikusnak. Délután két órakor diszebed volt, a melyen a királyi biztos lelkes szavakban ajánlja, hogy a szerbek továbbra is hű fiai legyenek a hazának. Felsorolja azokat a szerbeket, a kik hazafiságukkal annyi érdemet szereztek, így *Petőfi Sándort*, *Bakics Pált*, *Brankovics György gróft* és *Tököly Sebőt*. Poharát a kongresszus tagok egészségére üríti. A királyi biztosnak a kongresszusra való érkezésekor és távozásakor a katonaság disztüzet adott, a zenekar pedig a *Gotterhalté-t* játszotta.

— **Vasuti közgyűlés.** Az alföldi első gazdasági vasut részvénytársaság folyó hó 22-én vasárnap d. e. 11 órakor Aradon tartja évi rendes közgyűlését. A napirenden a zárszámadások, nyereség hovatfordítása, osztalék megállapítása, felügyelő-bizottság megválasztása szerepel.

— **Az új testőrkapitány esküje.** Bécsből táviratozzák: Ma délelőtt 10 órakor ment végbe *Esterházy* Alajos herceg altábornagynak, a magyar testőrség új kapitányának eskütétele. Az ünnepies eskütételen jelen volt *Liechtenstein* herceg első főudmester, *Szell Kálmán* miniszterelnök és *Széchenyi Gyula* gróf, a király személye körüli miniszter, mint magyar zászlósúr és főlovászmester. Az eskümintát *Vértessy* miniszteri tanácsos olvasta fel. A testőrkapitányi eskü letétele után a titkos tanácsosi esküt tette le *Este-házy* herceg. Ezen az eskütételen *Goluchowski* gróf képviselőtében *Körber* osztrák miniszterelnök, továbbá *Abensperg-Traun* gróf főkamarmester működött közre. A két eskütétel után *Esterházy* herceg kihallgatáson volt a királynál. A kihallgatás után a herceg *Liechtenstein* főudmester kíséretében a *Radetzky* terembe ment, a hol a testőrség egész szolgálati létszáma várta a főtisztekkel és a testőrség törzskarával. *Liechtenstein* herceg főudmester rövid beszéddel bemutatta az új testőrkapitányt és azután *Koloniewski* gróf főszertartásmesterrel elhagyta a termet. Az új testőrkapitány azután üdvözölte a testőrséget és ezzel a szertartás véget ért. A testőrség főtisztjei kikísérték kapitányukat és azután vizsztatértek a terembe, a hol *Benke* altábornagy testőrfőhadnagy elbocsátotta a testőrséget.

— **Orr egy pénzügyigazgatóhelyettesnek.** Annak idején megemlékeztünk arról a panaszzól, amelyet a nagyváradi pénzügyi tisztviselők tettek *Pfuhl* Ágoston pénzügyigazgató-helyettes ellen, aki bíraskodik velük és sértő bánásmódban részesíti őket. A pénzügyminiszter a panasz folytán *Szobovics* miniszteri tanácsost küldte ki, aki vizsgálatot is tartott ez ügyben. Most érkezett meg, amint Nagyváradról táviratozzák, a pénzügyminiszter határozata, amelyben *Pfuhl* eljárását megroja, a régi hivatalos órákat, amelyeket *Pfuhl* önkényesen megváltoztatott, visszaállítja és *Pfuhl* öt heti szabadságra küldi. — A leirat nagy örömet keltett a váradi pénzügyi tisztviselők között.

— **Öngyilkos kivándorló.** *Turóc-Szent-Mártonról* írják: *Valesztisz* szül. *Pálfi Róza* Brassóme gyében hagyta férjét és gyermekeit és Amerikába akart utazni. A vasuton tanusított feltűnő magaviselete miatt letartóztatták. A turóc-szentmártoni főszolgabíró elszedve tőle pénzét, szabadon bocsátotta. Az asszony az utravalóra maradt pénzen revolvert vett és háromszor magára lött. A turóc-szentmártoni kórházba szállították, a hol sebeibe belehalt. Valószínűleg elmezavart volt.

— **Szerelmi tragédia.** *Makóról* sűrűkönyzik: Két fiatal gyermek: *Galamb Viktor Nagy* és *János* ma délután hat órakor agyonlőtték magukat a makói sudvári erdőben. Az öngyilkosságra a szerelem vitte őket. Holttestüket a kórház halottaskamrájába szállították.

— **Vizbefult huszárhadnagy Vácrol** jelentik: A váci 6. huszárezred érsekújvári osztályának egyik fiatal hadnagya, *Dell' Adami Tibor* usztatógyakorlat közben a dunai csatorna vizébe fulladt. A szerencsétlenül járt hadnagya, aki még csak huszonhárom esztendő volt, előkelő budapesti család egyetlen gyermeke. Édesatyja *Dell' Adami Rezső* dr. ügyvéd és városi képviselő volt, a ki ezelőtt nyolc évvel halt meg az örültek házában. Édesanyja, a ki *Beke* kuriai bíró leánya, a fővárosban lakik, az *Ullői-ut* 6. sz. alatt.

— **Elfogott sikkasztó.** *Lányi Béla* sikkasztó pénztárost, ki büntetének elkövetése után *Nyiregyházáról* elszökött, mint sürgönyzik, ma *Miskolcon* elfogták. A sikkasztót átadták a nyiregyházai kir. ügyészségnek.

— **Halálozás.** *Jankó Mihályné* szül. *Reck Izabella* élte 67-ik évében *Pankotán* elhunyt.

— **Az udvarias polgármester.** Kedves eset történt a napokban az Alföld egy kies fekvésű mezővároskájában. B grófnő, tiszteletre méltó agg matrona, több ízben tartózkodott ama városkában, s elhatározta, ha meghal, oda kíván temetkezni a patakmenti fűzfás temetőbe. Megkérte tehát fiát, hogy előbb vásároljon ott neki egy sírhelyet. A fiatal gróf eljár az ügyben. Levelet irt a mezőváros polgármesteréhez, tudassa vele, hogy és miként lehetne ott egy sírhelyhez hozzájutni. A válasz nem sokára megérkezett. A polgármester ur kenetteljes szavakkal ismertette meg vele az eljárást, s végül boldogan jelentette ki, hogy: „az egész mezőváros határtalan örömet tolmácsolja afelett, hogy a méltóságos asszonyt itt temetnetik el”. Ez is udvariasság.

— **A fillér-asztaltársaság júniálisa.** Az aradi második kerületi fillér-asztaltársaság kiváló sikerű nyári mulatságot rendezett vasárnap a városligen. Két zenekar indulóinak hangjai mellett délelőtt 10 órakor vonult ki a hosszú menet a Csálába, hol a délelőtti mulatságos szórakozással, a délután pedig táncsal telt el. Kiemelkedő pontja volt a délutáni táncnak a *körmagyar*, melyben a következő párok vettek részt:

Felföldi Rózsika—Kerekes Péter, Ritoók Rózsika—Sipos György, Szekula Mariska—Pilbach József, Pogonyi Mariska—Puskás György, Orosz Mariska—Kerekes Lajos, Markovics Mileva—Földi István, Al-

mási Erzsike—Dochnál Ferenc, Zahradnik Juliska—Tóth Antal, Bartl Olga—Szabó József, Hubert Ilona—Mayer József, Tomits Juliska—Téger József, Tomits Hermina—Hegedüs János, Nieder Elza—Pogonyi Sándor, Limbek Ilonka,—Barna László, Frenner Gizella—Babó Gyula, Vozár Hermina—Horváth Lajos, Vecseri Erzsike—Papp János, Zimmermann Emma—Wendrich Ferenc, Eberhardt Róza—Nagy Lajos, Ruppert Mariska—ifj. Dandy Mihály, Jankovits Milka—Klein Dezső, Lika Róza—Sólyom Ferenc, Véber Juliska—Kupán Dániel, Munkácsy Juliska—Gartner Hermann, Munkácsy Ilonka—Veres Antal.

A táncmulatságon résztvett hölgyek névsora ez:

Leányok: Másik nőv., Köteles Janka, Pap Lujza, Reisz Mariska, Bartl Olga, Szabó Mariska, Eberstark Sarolta, Lázár Etel, Kun Erzsébet, Domonkos Juliska, Kun Mariska, Fésűs Mariska, Jóé Juliska, Stransky Manda, Grünvald Józsa, Wieder Erzsike, Munkácsy nővérek, Szányi Anna, Moves Mariska, Sándor Ida, Pogonyi Mariska, Ritoók Róza, Tomics Hermina, Tomics Juliska, Vecseri Erzsike, Walkesdorfer Mariska, Barca Zsuzsika, Nárcis Mariska, Wéber Jucika, Almásy Erzsike, Ritter Józsefa.

Asszonyok: Cermann Jánosné, Csóka Frigyesné, özv. Bartl Károlyné, Szabó Istvánné, Eberstark Fülöpné, Gábor Józsefné, Stanila Györgyné, Dobsa Ferencné, Szivolics Jánosné, Stróssinszky Györgyné, Grünvald Simonné, Friedmann Izidorné, Munkácsy Lajosné, Módos Jánosné, Brüller Mórné, Löwy Ignácné, Pogonyi Sándorné, Ritoók Imréné, Tomics Istvánné, Vecseri Jánosné, Wéber Péterné, Almásy Imréné, Keller Adolfné, Szalay Józsefné, Reich Gyuláné, Hirt Józsefné, Szidor Jánosné, Gattermayer Ernőné, Mártiny Károlyné, Ritter Dánielné.

— **Tüntetés a vasárnapi munkaszünetért.** Budapest utcáin vasárnap délelőtt zajos tüntetés volt. A kereskedő-alkalmazottak nemrég fölhipták a főnököket, hogy nyáron egész vasárnap zárva tartsák a boltjukat. Igen sokan meg is tették ezt s az alkalmazottak most a többit is kényszeríteni akarják a teljes munkaszünet betartására. Ezért reggel öt óra tájban gyülekezni kezdtek egy városligeti vendéglőben, ahonnan több mint félszázán elszéledtek a város utcáin s csoportokban végigjárták a boltokat. Küldöttségeik felszólításának a főnökök nagyobb része elegett is tett, becsukta üzlethelyiségeit. De néhány utcában, különösen a Kerepesi-úton ellenkezésre találtak; az utóbbi helyeken tüntettek, abcugoltak, fenyegetőztek, míg végre elérték céljukat. Tíz óra tájban már szét is oszlottak, anélkül, hogy a nagy számban kivonult rendőrség közbelépett volna. Csak egy helyen tartóztattak le néhány fiatalembert, a kiket azonban kihallgatásuk után szabadon bocsátottak. A kereskedő-alkalmazottak délután vidám diadalünnepet rendeztek a Mátyás-földön.

— **Albirói kinevezés.** A király *Porkoláb* Ferenc szegedi törvényszéki jegyzőt a makói kir. járástírószághoz albiróvá nevezte ki.

— **Egy község pusztulása.** *Máramarosról* írják; Iza-Szacsat, máramarosmegyei községben e hó 7-én délután tűz támadt, mely 14 lakóházat, 29 melléképületet és 24 óriási nagy kazal szénát pusztított el. Mentésről a nagy szárságban és vízhiány miatt szó sem lehetett. Tűzoltóság nincs az oláh községben és a lakosság nem tudott mihez fogni. Egyetlen épület sem volt biztosítva. A vármegye hatósága a vármegyei szegényalaptól azonnal 400 koronát utalványozott ki rögtöni segélyezésre. A kár sok ezer koronára rug.

— **Szerencsétlenség a vonaton** cím alatt lapunk vasárnapi számában egy hír jelent meg, melyre vonatkozólag a m. kir. államvasutak aradi üzletvezetőségétől a következő sorokat vettük: Becses lapjának f. évi június 8-iki 229. számában a hírek rovatában azon közlemény jelent meg, mintha egy, a napokban *Piskiről* *Petrozsénybe* utazott nő és gyermeke a vonatról leesett és megsérült volna. Miután az érde-

ket és megkérdezett szolgálati főnökségeknek ily esetről tudomásuk nincs, s ily ügyben vizsgálat sem lett indítva, tisztelettel kérjük, hogy említett közleményt helyreigazítani sziveskedjék. Arad 1902. június hó 9-én. Az üzletvezető megbízásából: *Korbuly* főfelügyelő. Megjegyezzük, hogy a kérdéses hirt a *Magyar Estilap*-ból vettük át.

— **Hadakozás az éjben.** Tegnap éjjel a gyár-utcában véres verekedést kezdett egy kis-szentmiklósi tüzér. *Bogdán Száva* aradi gazdaember a Maros-parti Uj-Amerikában sörözött s innen hazafelé térve, utközben összetalálkozott *Pálinkás Gligor* tüzérrel. Ez minden ok nélkül megtámadta *Bogdánt*, kinek fejére *kardjával hatalmas ütést mért*. Az ütés bal homlokán érte a gyanútlan embert, ki rögtön összeesett s csak a rendőrorvos segélye tudta eszméjére téríteni. Az esetet bejelentették a kis-szentmiklósi tüzérparancsnokságnak.

— **Öngyilkos napszámosnő.** *Szeglya Anna* napszámosnő tegnap délben Szent-István-utca 9-ik számú lakásán öngyilkossági szándékból marólugot ivott. Az első orvosi segélyben dr. *Posgay Lajos* városi főorvos részesítette *Murády Almos* inspekcios rendőrhadnagy pedig beszállította a kórházba.

— **Lábtörés bottás miatt.** Ma délután a Szél-utcában egy részeg ember haza felé menet megbotlott egy kőbe s elhagyván a részeg emberek szerencséje, elbukott s olyan szerencsétlenül esett el, hogy *jobb lábszárát eltörte*. A szerencsétlenül járt részeg embert a kórházba szállították.

— **Cipőjét szereze be** Porter Vilmos Nagy Aruházában a Szabadság-téren. Ajánljuk Önnek, hogy csak kézi gyártmányu cipőt viseljen, s Porter Vilmos Nagy Aruháza csak elvből kizárólag ilyen tart. A cipők formája a lehető lelegegansabb, alakjukat nem veszítik soha. Nyáron könnyű cipőt kell viselni s Porter cipői tartósságuk mellett igen könnyűek is. Az árakra csak annyit mondhatunk, hogy valósággal gyári árak. A vidékre is küld a cég, városi és megyei telefon szám 324. Helyben a házba is küld szivesen bármily nagy cipőválasztékot.

— **T. üzletfeleink** szives tudomására hozzuk, hogy *Révész Nándor* könyv- és papirkereskedő urat (Szabadtér 20. szám. Telefon 265.sz.) képviselőséggel ruháztuk fel, ki elfogad minden a nyomdánkat, valamint az Aradi Közlöny kiadóhivatalát érdeklő megbízásokat.

Válópör egy kirándulás miatt.

(A demimond *furfangja*. — *Eltűnt ékszerek*. — *A kis kakukfiók*. — *Családi örömök*. — *Válókereset*.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, június 9.

Városszerte beszéd tárgya most Szegeden egy urnak a regénye. Nehány hete fővárosi detektivek jártak Szegeden, nagyon is titokzatos küldetésben. Senki sem sejtette, hogy egy uri család ügyének összebogozott fonálát egyengetik. A detektivek utjának a következő terténete van:

A regényhős, aki családos ember, a multkoriban a fővárosba utazott, hogy egy kis tiltott kalanddal megédesítse a napjait. Alig szedte le magáról az ut porát, kiment a városligetbe szétnézni. A tavaszi verőfényben hullámzó tömeg soraiban egy feltűnően elegáns megjelenésű, ékszerekkel, briliántokkal fölcicomázott hölgyet vett észre, aki egy kis fiuval sétált a ligetben. Az elegáns öltözéknek ellent mondott a kacér viselkedés, mely a regényhőst közeledésre bátorította. Rövid idő mulva együtt hajtottak egyik előkelő fogadóba, mindenütt velük volt a kis fiu is.

A demimond utközben fölényes allűrökkel magyarázta, hogy ő ilyen esetekben ékszereit és pénzét a szálloda portásának adja megőrzés végett, hogy biztosítsa magát a tolvajoktól. Ez az óvatosság nagyon tetszett a regényhősnek is, aki a demi mond példájára szintén átadta minden ingó-bingóját a szálloda portásának.

Reggel, amikor egy kis pezsgő-mámmal ébredt a kalandvadász, furcsának találta, hogy az ékszeres hölgyet nem látja, de némileg megnyugtatta az, hogy a kis fiu ott szundikált a diványon. Mégis, amikor felöltözött, elsöbben is tudakozódott a postásnál *felesége* után. Mert megjegyzendő, hogy a megszállásnál feleségének mondta a nőt és gyermekének a kis fiut. A portás azt a felvilágosítást adta, hogy a nagyságos asszony már régen eltávozott, magához vette az ékszereket, sőt a nagyságos ur pénztárcáját is ékszerestől, mindenestől.

A kalandszomjas férjnek egyszeribe viszatért a józansága. Látta, hogy egy furfangos kalandornő áldozata lett és most már nem volt egyéb vágya, minthogy haza meneküljön az esetleges botrányok elől a nyugalmas családi fészekbe. A hirtelenében előkerített utiköltség már megvolt, de meg volt még a kis fiu is, aki ekkorra fölébredt és gyermeki szeretettel csimpaszkodott a regényhősbe, akit állandóan apuskájának nevezett, mert az ékszeres hölgy még a városligetben fejébe verte, hogy a bácsi papája neki

Zavaros, kinos percek következtek ezután a kalandszomjas férjre. Mindenáron szabadulni akart kalandjának eleven bizonyosságától még pedig olyan egyszerűen, hogy a fiut ott akarta hagyni a szállodában. A kis fiu azonban sipitozva belekapaszkodott a „papájába“ és semmi körülmények között sem akart a szállodában maradni. A reményhős kétségbeesésében kézen fogta a gyermeket, elvitte a legközelebbi rendőrkapitánysághoz, ahol elakarta helyezni, míg az anyja előkerül. Természetesen itt sem merte a valóságot elmondani, mert félt, hogy nyilvánosságra kerül a kalandja.

Most már a rendőrségnek is gyanus lett a dolog. Azt hitték, hogy a vidéki ur erőszakosan akar megszabadulni a gyermektől, ezt pedig meg kellett akadályozni. A rendőri intézkedésre azért is szükség volt, mert a kalandszomjas férj kirukkolt az utolsó érvvel, hogy a kis fiu nem az övé és az ékszeres hölgy nem a felesége.

Most jött a kaland clouja. A rendőrség nem hitte el neki a dolgot, mert a regényhősnek voltak ugyan igazoló írásai, de a titokzatos hölgyet nem lehetett előkeríteni. Denikve a rendőrség úgy intézkedett, hogy utnak engedte ugyan a kalandos férjet, de még ugyanazzal a vonattal leküldte a gyermeket is egy detektiv kíséretében a — *regényhős családjához*, szembesítés és annak megállapítása végett, hogy hát tényleg nem-e az övé a gyermek.

A nagy izgalmaktól kimerülten alig érkezett haza a következményektől aggódó családapa, akinek melleleg mondván, két leánya is van, amikor beállított a detektiv a kis kakukfiókkal, hogy megbízatásának eleget tegyen. Képzeltető a regényhős családjának kinos meglepetése, amikor szembesítésre került a dolog. A kalandszomjas férjet a guta környékezte, a felesége pedig a rettenetes szeggyentől ájuldozni kezdett. Denikve, a detektiv megtudta, hogy a gyermek nem ide való, de a hitves is megtudta legapróbb részletekig, hogy miben sántikált a férje Pesten.

Ami ezután következett, az már nagyon egyszerű fejleménye a dolognak. A kis fiut visszavitték a fővárosba, a szeggyenében pironkodó asszony pedig nyomban megindította jogtanácsosával a válókeresetet kalandszomjas férje ellen.

TÖRVÉNYKEZÉS.

§ **Takács Zoltán bankógyára.** A budapesti kir. ítélőtáblán ma délben hirdették ki az ítéletet *Takács Zoltán* és társainak pénzhamisítási bűnpörében. A másodbiróság ítélete általában enyhébb. A tábla *Takács Zoltán* 7 évi fegyházbüntetését a 93. §. alkalmazásával 7 évi *börtönre* változtatta, *Oravecz Jánost* és *Csapó Józsefet* 5—5 évi fegyházra, *Gallai Imrét* 3 évi fegyházra, *Vay Alajost* 5 évi, *Bálint Ferencet* 4 évi fegyházra, *Gruber Istvánt* 8 havi *börtönre*, *Halász-Szabó Sándort* másfél évi *börtönre*, *özv. Korda Gergelyné* 1 évi *börtönre*, *Petyó-Horváth Jánost* másfél évi *börtönre*, *Kocsis Imrét* 6 havi *börtönre*, *Kiss Lajost* és *Lajosné* 6—6 havi *börtönre* ítélte, ellenben *Halász-Szabó Imrét*, *Vida Józsefnét*, ifj. *Halász Ferencet*, *Hegyess Károlynét*, *özv. Csapó Józsefnét* és *Tóth Mihályt* fölmentette.

§ **Vádak egy gyám ellen.** Az aradi járásbiróság előtt egy kiskoru árva gyámja állott, avval vádolva, hogy jogtalan eltulajdonítást követett el. Az ügy előzményei a következők: *Iványi Balázs* kirendelt gyámja *Monti Mariskának*, aki még kiskoru s szülei után a *Halász-utcában* levő két háznak, mint ingatlanok egy harmadát örökölte. A másik két harmadrészt a már elhunyt *Monti-leány* örökölte, kinek elhalálása után a törvényszék *Steinitzer Pál dr.* ügyvédet rendelte ki zárgondnokul az örökségre. *Iványi Balázs*, mint a kiskoru *Monti Mariska* gyámja, meg volt bizva a házak kezelésével. Mikor *Steinitzer dr.* átnézte a számadásokat, úgy tűnt föl neki, mintha *Iványi* az ő zárgondnoksága alá rendelt kétharmadrész bérjövendelmét jogtalanul eltulajdonította volna. E miatt följelentést tett az aradi büntető járásbiróságnál *Iványi Balázs* ellen. *Beniczky Kálmán* ügyészégi megbízott azonban nem vette át a vád képviselőt, mire *Steinitzer dr.*, mint magánvádoló folytatta a pört. Ma volt a tárgyalás *Ornstein Árpád* kir. aljárásbíró előtt. A beidézett *Iványi Balázs* számlákkal és más adatokkal igazolta, hogy a házbérjövendelmét a két háznál mutatkozott hibák javítására fordította, amihez teljes joga volt, s erre *Ornstein* bíró fölmentette a zárgondnok által emelt vád alól.

KÖZGAZDASÁG ÉS KÖZLEKEDÉS.

— **A csanádmegyei gazdasági egyesület** június hó 22-én Nagylakon tartja évi nagygyűlését, a mely cselédjutalmazással, gazdasági eszközök kisorsolásával, a piactéren rendezendő állatkiallítással és gépbemutatással lesz egybekötve.

Budapest-kőbányai sertéskereskedelem.

— Június 9. —

Magyar elsőrendű: Öreg nehéz páronként 400 kilogramm felüli sulyban 100—2 fillérig, öreg közép páronként 300—400 kilogramm sulyban — fillérig, fiatal nehéz páronként 320 kilogramm felüli sulyban 107—9 fillérig, fiatal közép páronként 251—320 kilogramm sulyban 108—8 fillérig, fiatal könnyű páronként 250 kilogramm terjedő sulyban 105—6 fillérig.

Hivatalos árfolyamok

a budapesti áru- és értéktőzsdém.

Budapest, június 9.

Magyar aranyjárdék 4%	120.60
Magyar koronajárdék 4%	97.90
Magyar arany 4½%	119.—
Magyar ezüst 4½%	100.—
Magyar keleti vasút	119.—
Magyar földtehermentesítési kötvény	97.80
Magyar italmegváltási kötvény	100.—
Horvát-szlavon földtehermentesítési kötvény	97.50
Magyar nyeresémsorsjegy kölcsön	203.—
Tiszaszabályozási és szegedi kölcsön	163.—
Osztrák papírajárdék	101.30
Osztrák járdék ezüst	101.30
Osztrák járdék arany	120.50
Koronajárdék	99.70
1860-iki államsorsjegyek	153.—
Osztrák-magyar bankrészevény	1600.—

Magyar hitelbankrészvény	708.—
Osztrák hitelbankrészvény	688.—
Osztrák-magyar államvasút	708.—
20 frankos arany (Napoleonador)	19.06
Német birodalmi márka	117.30
London	240.32
Páris	95.25

Budapesti áru- és értéktőzsde.

— Az Aradi Közlöny távirati tudósítása. —

Budapest, június 9.

Déltőzsde. Buzakinálát mérsékelt, vételkedv gyöngye, Nyugodt iránzat mellett 5,000 méterháza került forgalomba, változatlan áron. Egyéb gabonanemek változatlanok. Időjárás boros.

Zárulat 12 órákor:

Buza júniusra	8.93—8.95
Buza októberre	7.90—7.91
Rozs októberre	6.60—6.61
Zab októberre	5.82—5.83
Tengeri júliusra	5.10—5.11
Tengeri augusztusra	5.18—5.19
Repce augusztusra	11.70—11.80

Zárulat 5 órákor:

Buza júniusra	—
Buza októberre	7.89—7.90
Rozs októberre	6.60—6.61
Zab októberre	5.79—5.80
Tengeri júliusra	5.11—5.12
Tengeri augusztusra	5.18—5.19
Repce augusztusra	11.65—11.75

Zárulat 5 órákor:

Osztrák hitelrészvény	692.—
Magyar hitelrészvény	711.25
Leszámitóbank részvény	438.—
Rima-Murányi vasmű részvény	519.—
Osztrák-magyar államvasúti részvény	708.25
Közuti vasút	616.—
Vároesi villamos vasút részvény	311.—

Szeszület.

— Június 9. —

Mai jegyzésünk: Készárú nagyban nyers szesz 115 korona, kicsinyben 117 korona; finomított szesz nagyban 118 korona, kicsinyben 120 korona hordó nélkül, per 100 liter %, beleértve 70 korona fogyasztási adót.
Szárított moslék 12:80—13.— korona mmásanként.

Vasuti közlekedés.

— Érvényes 1902. évi május hó 1-től. —

ARADRÓL		ARADRA	
Budapest felé indul:		Budapest felől érkezik:	
Nagyváradra reggel 5.10	Gyorsvonat reggel 8.18	Személyvonat reggel 6.05	Személysz. tv. reggel 9.10
Személyvonat d. e. 11.20	Személysz. tv. d. u. 4.45	Gyorsvonat délelőtt 11.51	Személyvonat d. u. 3.32
Gyorsvonat délután 4.21	Személyvonat este 9.35	Gyorsvonat este 7.11	Szm. Szolnokról este 9.—
Erdély felé:		Erdély felől:	
Személyvonat reggel 6.35	Gyorsvonat délután 12.11	Soborsinról reggel 6.59	Gyorsvonat reggel 8.08
Soborsinát délután 2.04	Személyvonat d. u. 4.07	Személyvonat d. e. 10.50	Radnáról délután 2.36
Radnára délután 6.35	Gyorsvonat este 7.18	Gyorsvonat délután 4.06	Személyvonat este 6.57
Temesvár felé:		Temesvár felől:	
Személyvonat reggel 6.15	Személyvonat d. e. 11.56	Vegyesvonat d. e. 10.43	Személyvonat d. u. 3.44
Vegyesvonat délután 5.—	Szeged felé:		Szeged felől:
Vegyesvonat reggel 7.10	Személyvonat d. u. 4.11	Személyvonat reggel 8.35	Vegyesvonat este 7.06
Brád felé:		Brád felől:	
Személyvonat reggel 6.25	Vegyesvonat d. u. 12.06	Gurahonczról szm. r. 8.03	Vegyesvonat d. e. 11.—
Gurahonczig szm. du. 4.30	Személyvonat este 6.56		

Május 1-től bezárólag szeptember 30-ig ünnep- és vasárnap, valamint a radnai búcsúnapokon jön Radnáról egy vegyesvonat este 8 óra 23 perckor.

CSARNOK.

Történetek egy ócska paradicsomban.

Irtá: Hevesi Jenő. [5]

(Folytatás.)

Ádám leheveredett a pompás, zöld pázsitra, míg apja két hatalmas kagylóban frissen fejt tejet hozott s aztán maga is odaült a fia mellé.

Mikor elfogyott, rágyújtottak a kis burpi-pára s vigan pöfékeltek az illatos dohányt, a mit Ádám szakértelemmel válogatott ki az ideai termésből.

A kék füstfelhőbe burkolózva aztán folytatták a pillanatra megakadt beszélgetést.

Ádám kezdte a szót:
— Lásza, apám uram, ilyen a sors! Már-már azt hittem, egyedül élem világomat ebben a nagy kertben s ime, maga körül élem.
— Nem látom, hogy valami nagyon örül-nél te hálátlan gyermek!
— Majd hozzászokom az ábrázatához s akkor minden lesz minden, felelt Ádám.
— Hiszem is, hogy megbecsülsz öreg napjaimra. Mert látod, Ádám, én olyan vagyok, mint a falat kenyér. De ha megharagítanak, dühös vagyok, mint egy . . .

— Majom.
— Nem a! Hanem, mint egy tigris.
— No majd igyekszem, hogy békében legyünk egymással. Mert lásza, apám uram, ugy is eleget unatkoztam itt egyedül, megtudom becsülni a jó társaságot. Legalább jobban mulik az idő.

— Tudsz-e kártyázni?
— Nem én! Meg aztán nem vagyok vén asszony, hogy magam játszam.
— No, majd megtanítalak.
— Az igazán jó lesz. Esténként kártyázunk.
— De pénzem nincs, azt előre megmondom.
— En meg hozomra nem játszom.

Ádám megvakarta a fejét.
— Az már baj. De ezen is segítünk.
— Halljuk a szép szót!
— Játsszunk kukuricára vagy tökmagra.
— Pfu! Nem vagyok én gyermek! Ugyan hová gondolsz, Ádám?

— Hát akkor okoskodjék kend ki valamit. Gorilla hosszú körmeivel az állát vakarta, majd végigsimította szőrös homlokát.

— Meg van! — szölt később
— Eljen kelmed százhusz évig! — kiáltott Ádám örömmel. — Halljuk a tervet.
— Kié ez a sok birka, a mi itt körülöttünk legelészik?

— Hát az enyém.
— A kecskék is?
— Azok is.
— A tied? Mondd meg őszintén, Ádám . . .
— Nemesi . . .
— Hagyd békében a nemességet. Én demokrata vagyok.

— Hát legyen! Szavamra mondom, minden az enyém.
— Akkor elhiszem.
— De miért kérdi, apám uram?

— Akkor nincs baj . . . Kecskékben, meg birkákban fogunk játszani.

— Áll az alku. De hátha én nyerek; mit ad akkor kelmed?
— Mit? Hát apádtól is elfogadnál te . . . te Ezsau!

— Kérem-kérem: Ádám a nevem! Hát maga elfogadja tőlem?
— Én el, mert olyan szegény vagyok, mint a templom egere.

— Az mindegy. Ha nincs mivel, nincs kivel. Punktum!
— No megállj, te gézengúz! Ugy elnadrágollak, hogy holtod napjáig megemlegeted!

— Csak semmi személyeskedés! Kikérem magamnak! Nem vagyok már gyerek.
— Igazad van. Ne veszekedjünk. Hidegvér és elegancia! Ez legyen a jelszavunk.

— Tehát mit ad, ha én nyerek?
— Kell papagály?
— Nem. Nagyon lármázik, én pedig szeretem a esöndet.

— Kér. Van egy betanított papagályom, a mely tisztán mondja: Adjál enni te betyár! . . . Ezt neked adnám.

— Tartsa meg magának. Magát, ugy látom, ismeri.

— Van egy pár harci kanárim. Gyönyörűen énekelnek, — folytatta Gorilla zavartalanul.
— Gilt! Ez jó lesz. Elfogadom.

— Akkor hát rendben vagyunk. Kezdjük el a játékot. Én osztok.

Apa és fiu erre megkezdtek a kártyázást. Mig beesteledett, tüzzel verték a blattot, a mely nem állt egyből föl, mint különböző ákombákommal telekarcolt falevelekből.

— És aztán a méla csendben sokáig halatszott:
— Vannak!
— Kontra!
— Rekontra!
— Hirschkontra!

(Folytatása következik.)

NAPIREND.

Június 10. Kedd. Róm. kath. naptár: Margit királyné. — Protestáns naptár: Margit királyné. — Izraelita naptár: Hagebalah. — Görög-keleti naptár (május 28.): Eutik. — A nap kél 3 óra 48 perckor, nyugszik 7 óra 39 perckor. — A hold kél 8 óra 47 perckor, nyugszik 10 óra 44 perckor. **Kölessy-könyvtár.** Nyitva van hétfőn, szerdán és szombaton délelőtt 11 $\frac{1}{2}$ —12 $\frac{1}{2}$ óráig; kedden, csütörtökön és pénteken délután 1 $\frac{1}{2}$ —2 $\frac{1}{2}$ óráig; vasárnap és ünnepnapokon zárva. Helyiség: Ereklje-muzeum helyisége mellett ülésterem.

Időjárás. A központi meteorológiai-intézetnek Aradra küldött táviratai szerint a mai napra a következő időjárás várható: Enyhe, sok helyütt csapadék, zivatarok.

Nyári színház.

Kedden, 1902. évi június hó 10-én:

SZIRMAI IMRE mint vendég.

A kis szökevény.

Operette 3 felvonásban. Irták: Seipnour Hicks és Harry Nicols. Zenéjét szerzették: Monton Lionel és Caryll Iván.

SZEMÉLYEK:

Lord Coodle	Ország B.	Leonello	Békéssy Gy.
Lady Coodle	Tolnainé.	Pietro	Juhász S.
Stanley	Szirmai Imre.	Carmenita	Parlagi K.
Dorottya	Garai Ilonka.	Alice	Répássy G.
Winnifred	Haller Irma.	Tamarind	Polgár S.
Flipper	Sarkadi A.	Hacke, szabó	Németh J.
Barkley	Gózon Béla.	Creel	Tukorai L.
Paloni, konzul	Győre Alajos.	Creelné	Jeszenszky J.

Kezdete este 7 és fél órákor.

NYILTTÉR.*

Jó tanács háziasszonyok részére!

(Egy őszinte levél.)

Kedves Tildám!

Legnagyobb örömmel vettem kedves soraidat, melyből ujjal is csak irántami szereteted, és háztartási tapasztalataim méltatását olvastam ki.

Több fontos kérdéseid közül, melyekre részletes választomat későbbre tartom fenn, — ezuttal csupán arra óhajtok felelni, mely az előre haladott idény folytán legsürgősebb lévén, kívánatos, hogy erre nézve mielőbb tájékozva légy.

Eveken által sok minden, s mindenkitől ajánlott szereket Camphort, Patscheuli, Naphtalint használtam butoraim s ruhaneműim megóvására molyok ellen, melyekkel több, kevesebb szerencsével, kisebb-nagyobb kárral, (de sohasem kár nélkül) éltem át a nyarat. — Az utóbbi években csupán egy szert használok, és pedig teljes siker mellett, — egy szernek sem tapasztaltam oly kitűnő és biztos hatását, mint azon moly-pusztító, mely nálunk csupán Vojtek és Weisz nagybani drogueriájában kapható:

1 kis doboz 50 fill., 1 közép doboz 1.— kor. 1 nagy doboz 2.— kor

Edes Tildám! ha ezen évi nyaralásodat mint irod nyugodtan óhajtod átélvezni, ugy ezen és csak is ezen Vojtek és Weisz-féle különleges moly-pusztító használatát ajánlom, mely ruhaneműek, szőnyegek és egyéb gyapju szöveteket a legbiztosabban óv meg molykár ellen.

Csokol:

Blankád.

1014

Van szerencsém Főtisztelendőség szives tudomására juttatni, miszerint főoltárképek, statió- és fogadalmi zászlók festésére és régi képek javítására, esetleg azok átvitelét új vászonra, mindennemű megbízásokat elvállalok és a r. k. egyház liturgiái szabályai szerint teljesítek.

A templomok beldiszítését minden modorban monumentál vagy decoratív, al fresco, enkaustikus, olaj vagy tempera festészetben lehetőleg jutányos árban és jótállás mellett teljesítek.

Megbízhatóságom nézve bizonyítékul szolgál a temesvári püspök ur Kegyelmisségének évek előtti kőlevele, melyet érdekemben kibocsájtott, valamint sok évi és általános elismerés mert e téren működésem és alkotásaim.

Kegyeskedjek megbízásaival megszerencsöltetni s maradtam

mély tisztelettel:

Gyöngyösy Rezső,

áll. képesített egyh festőművészt.

Kiskarika-utca 9.

1044

* Az ezen rovat alatt közölttekért nem vállal felelőseget

VAJDA BENŐ

fogorvos

Arad, Szabadság-tér Színház-épület.

Készít rágásra teljesen használható

MŰFOGAKAT,

foganként 2 frtért.

Fogak plombirozása feltűnően egyszerű, jóállás mellett. 768

Fájdalom nélküli foghuzás 1 forint.

Permetező

3 évi jóállással

(ingyen javítás)

Hőnig Frigyes

harangöntőnél

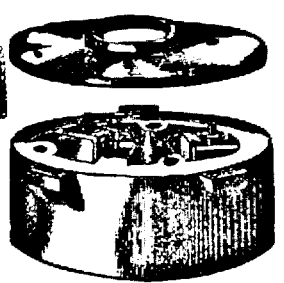
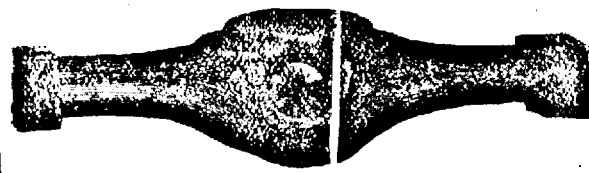
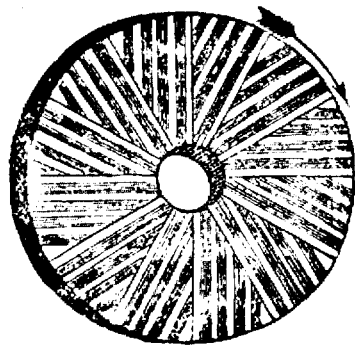
Rákóczi-utca 28. sz.

Ugyanott 308

tüzi fecskendők,
borszivattyúk,
kutak és gummi tömlők

gyári áron.

Javítások elfogadtatnak.

Nagy raktár
elsőrendű portland-czement
és vízhatlan mészből.

≡ Az ujvidéki kova malomkövek egyedüli elárúsítása. ≡

Malom-berendezések és azokhoz szükséges eszközök és anyagok:

Sárospataki és francia malomkövek, valódi svájci malomkő élesítő szerszámok, francia kőszűrők, kül- és belföldi gépszijak, hengerek, lisztselyem szövetek, felvonó hevederek, serlegek, serleg-csavarok, fa-szija korongok, kötél korongok, legjobb minőségű kenőanyagok, zsák-taligák, ólom-zárak stb.

Szesz-gyárak részére: Különböző jó minőségű gép és henger olajok, süritő anyagok, asbest-lemezek, asbest-zsinórok, Burgmann-féle tömitések, olajbelek, Hungaria-frictions zsinórok, kautsuk-árak, kender tömitések, feszmérők, ellenőrző csapok, vizállást mutató készletek, sárga és vörös rézcsövek, kovacsolt vascsövek és összekötő részei, gőzhenger kenő-szelenczék, Stauffer-féle kenő-szelenczék, önműködő kenő-szelenczék sárga rézből.

Cséplőgépek és locomobil javításához szükségeltetők: dobsin-csavarok, locomobil forrcsövek, csősüritő gépek, sodrony és sörte csőkefék, csavar metszők, csavar-kulcsok, réteg-fém, reszelők, szerszám aczél, cséplőgég rosta-lemezek, tápszivattyú kautsuk csövek, emelő-gépek stb.

Gazdaságok részére: gazdasági, raktármérlegek, gabona-zsákok, legjobb minőségű cséplőgép-, locomobil-, kazal-, szekér- takaró ponyvák, gép olajok, gépszir, kocsikenőcs, petroleum, carbolineum fedéllemez és szegek, kerti és tüzi fecskendők, kender tömlők, cukorrépa-művelő eszközök stb.

Szőlőszetkek részére: borsajtók, bor-szivattyúk, prima minőségű kacsuk-tömlők, permetező és alkatrészei, kékkő kénpor fuvo stb. — Legjobb minőségekben és a legjutányosabb áron kaphatók 858

Magyar Ferencz

gép-, szerszám- és műszaki kellékek üzletében

Aradon. Zrínyi-utca 6. szám. — Megyei és városi telefon 30 szám.

ALAPITTATOTT 1876.**BERÁN ANTAL ÉS FIA**

kárpitos és diszitő

Aradon, Szabadság-tér 20. sz. (Gróf Nádasdy-ház.)

Elvállalnak a legegyszerűbbtől a legfinomabb

lakás-berendezést minden stylben

a legjutányosabb áron mellett.

Kárpit-papír nagy raktár.

(Tapéta) gipsz és Machse, dombor-menyezetek és kemény dombormű

a legművésziesebb kivitelben. — Tervek és árjegyzékek kívánatra lesz készítve. Minden fővárosi verseny kizárva.

Lószőr, afrik és szégras matracz raktáron.

Mindennemű vászon és fa-ablakredőnyök, egyleti disz és diszitési zászlók gyártási terme, ünnepélyek és termek diszitési vállalata.

Tekeasztalok behuzása helyben és vidéken.

A nagyérdemű közönség pártfogását kéri

teljes tisztelettel

Berán Antal és Fia.

Vidéki megrendelések pontosan eszközöltetnek.

Több kiállításon első díjjal kitüntetve.

Városi és megyei telefon 132. szám.

Eladó

egy nagyon jó állapotban lévő Clayton és Scuttleworth-féle elevator Grünberger Mórnaí K-vevemesen. 1012

Házi csengők

bevezetését és javítását szakszerűen végzi:

Kalmár József

villanyműszerész, 58

Arad, Salacz-utca 2. sz.

Kerékpár és varrógép raktár.

Szakszerű javítóműhely!

583—1902. II. számhoz.

Hirdetmény.

A nagyméltóságú m. kir. belügyminiszter urnak az 1902. évi június hó 6-án 59996—II. szám alatt kelt rendeletével a radnai főszolgabírói lak és hivatalos helyiségek átalakítási és kijavítási munkálatai 14103 korona 07 fillérel engedélyeztetvén, Aradvármegye alispánjának az 1902. évi június hó 8-án kelt 16680. számú intézkedése alapján ezen munkálatok kivételének biztosítása czéljából az 1902. évi június hó 16-ik napjának délelőtt 11 órájára Aradvármegye alispánjának hivatalos helyiségében tartandó zárt ajánlati versenytárgyalás hirdetik.

A versenyezni óhajtok felhivatnak, hogy a fentebbi munkálatok végrehajtásának elvállalására vonatkozó zárt ajánlatokat a kitűzött nap d. e. 10 órájáig Aradvármegye alispánjához annival inkább igyekezzenek beadni, mivel a későbben érkezettek figyelembe nem fognak vétetni.

Az ajánlathoz az általános feltételekben előirt, az engedélyezett költségösszeg 5%-ának megfelelő bánatpénznek Aradvármegye főpénztáránál történt letételét igazoló pénztári nyugta csatolandó.

A szóban forgó munkálatra vonatkozó műszaki művelet és részletes feltételek az aradi kir. államépítészeti hivatalnál a rendes hivatalos órákban naponként megtekinthetők

Kelt Aradon, 1902. évi június hó 8-án.

1047

M. kir. államépítészeti hivatal.

A hivatal főnöke:

Keller,

kir. főmérnök

Nyilvános köszönet egy kiváló szépítőszernek.

Nyilatkozat. Igen tisztelt gyógyszerész ur! Az ön által feltalált **Ibolya-crème** kitűnő hatása indított arra, hogy ez uton leghálásabb köszönetemet nyilvánítom. A jó készítményért fogadja örökös köszönetemet, mert egy pár nap alatt eltávolította az arczomon lévő összes szepőlímet és májfoltokat, egyúttal biztosított, hogy széles ismerős körömben ajánlani fogom.

Bécs, 1899. decz. 5.

Kitűnő tisztelettel Marsetzky Adél

Szepő, májfolt, bíbrós, bőrvörösséget és mindennemű arcztisztatlanságot bámulatos rövid idő alatt elmulaszt az egész világon elterjedt teljesen ártalmatlan szer a **Hajós-féle**

Ibolya-Créme

Ára: 1 tégely 50 kr. Ibolya-crème szappan 35 kr. Ibolya puder fehér, rózsás és krém színben 60 kr.

Hajós-féle **IBOLYA-TEJ** (Eau de Violette de Hajós.) Ezen hygienicus mosóvíz az arcz, nyak, karok és keznek megkapó szépséget, fehérlíliom és rózsás színezésű varázsos színt kölcsönöz. 1 üveg 50 krajczár.

⚠ Óvakodjunk értéktelen hamisításoktól! ⚠

Bevásárlásnál csakis **HAJÓS** féle **IBOLYA CRÉME** ajánlani elfogadni.

Kapható:

Hajós Árpád

gyógyszertára és gyógyvegyészeti laboratóriumában

Arad, Andrassy-tér 22. sz., a megyeházzal szemben,

továbbá Vojtek Kálmán és Tábor Gyula urak gyógyszerésztárában.

TELEFON

Legnagyobb választék

arany, ezüst és ékszer-tárgyakban.

Alkalmi vételek és eladások.

DEUTSCH IZIDOR

órás és ékszerész 42

ARAD, TEMPLOM-UTCA

Minorita-palota

Zálogcédulák,

arany és ezüsttárgyak készpénz fizetés mellett a legmagasabb árban megvételnek, vagy becsereitelnek.

Lubló gyógyfürdő.

Szénsavas vasas (pezsge) és moor fürdők. Vasas források felette dusak szénsavban.

— Ivó, fürdő és területi gyógy mód. —

Kitűnő sikert verszegénység, súlyos betegségek, testi és szellemi túlerőltetés után, különösen pedig **női bajoknál.**

Pormentes védett fekvés (556 m.) Kiterjedt fenyves erdők között, kényelmes lakások és kitűnő ellátás mérsékelt árak mellett.

Állandó fürdőorvos: **dr. Platzer Sándor** volt egyetemi tanársegéd, Kézmárszky tanár udv. tanácsos egyetemi női klinikáján.

Kitűnő vendéglő jutányos árak mellett.

Étkezés **à la carte** vagy penzióban.

Posta és távirat állomás. (Lublófürdő.) Zónajegyek. Elő és utóutóútsónban tetemes árkedvezmény. Lakás, fürdők és étkezésnél. Szobák hetenként 10 kor., étkezés penzióban 20 koronától kezdve.

Az ásványvíz (Amália forrás) friss töltésben kapható a forráskezelőszágnál és minden nagyobb ásványvízkereskedésben.

Prospektust küld és bővebb felvilágosítással szolgál

az uradalmi fürdőgondnokság

Lublófürdőn (Szepesmegye.)

1029

Az ásványvíz eladásra elárusítók kerestetnek.

MINDEN HÖLGYNEK

SZÜKSÉGES ARCBŐRE MEGVÉDÉSÉRE A

FÖLDES-FÉLE

MARGIT-CRÉMET

használni.

Ezen kitűnő összeállítás és most már az egész művelt világban elterjedt készítmény nem zsíros kenőcs, hanem a bőr által azonnal felszívódó vegykészítmény. Teljesen ártalmatlan és azért bármily hosszú ideig használva sem árt. Pár napi használat után megszüntet szepőlt májfoltot, hóratkát (mitesser) és minden arcztisztatlanságot. Massazsához használva eltünteti redőket, himlőhelyet stb.

Csakis azon készítmények valódiak, a melyek czimeres védjeggyel vannak lezárva.

⚠ Hamisítványoktól tessék óvakodni! ⚠

Egy tégely ára 1 korona.

Margit szappan 70 fillér. Margit puder 1 kor. 20 fill.

Kapható Aradon az összes gyógyszerésztárákban és drogueriában.

Apátfalván: Tar Imre, Battonyán: Podor István, Vargha Antal, Borosjenőn: Pintér Ferencz, Boros-Sebesen: Zangerl Gyula, Berzován: Szokoly Sándor, Cs.-Apácán: Bonomi Antal, Cs.-Palotán: Nagy Albert, Csermón: Berkes Armin, Elekén: ifj. Pekker István, Földesákon: Boros Karoly, Glogovácson: T. Zombory János, Gurahonczon: Molnár István, Győrökön: Masznyik Dániel, Kis-Jenőn: Bayer György, Kévermesen: Schlögl Pál, Kun-ágotán: Fejes Lajos, Kúrticson: Hackenberger László, Medgyesegyházán: Kelecsényi Ferencz, Mező-Kovácsházán: Szabady Viktor, M.-Radnán: U. Kossuth Pál, Nagy-Halmágyon: Hanzeros Adam, Nagy-Zerind: Vály Géza, Ó-Pecskán: Roksztin János, Pankotán: Posevitz Gusztáv, Pilyaroson: Szabados József, Székudvaron: Fromm D. Traugott, Sí-mándon: Csiky Lukács, Soborsinban: Karolyi Kálmán, Szemplakon: Hauszler Sándor, Tauczon: Kuntz János, és Új-Aradon: Ternajgo Géza urak gyógyszerésztárában.

Rozsnyay-féle

chinin czukorka, chinin csokoládé

⚠ pályakoszoruzott készítmény. ⚠

gyermekeknek láz, hideglelés, váltóláz ellen kitűnő sikerrel alkalmazható. **Nem keserű!** Csak akkor valódi, ha a csomagoló papiroson Rozsnyay Mátyás névalírása olvasható.

Fenyő illat.

Különösen alkalmas a szoba levegőjének felhígítására és tisztítására

Egy üveg 1 kor. 50 fillér.

Hasis-Collodium.

Kitűnő, minden más szert felülmúló hatású tyukszem és bőrkeményedés ellen.

Egy üveg ára 70 fillér.

Kitűnő minőségű likőr eszenciák, melynek segítségével pár percz alatt zamatos, finom likőrt készíthetünk.

Barack
Anizette
Benedictine

Cacao blanc
Chartreuse
Curacao

Cseresznye
Marasquino
Kávé

Császárkörte
Vanília
Zeller

Egy üveg ára 1 korona.

Kapható:

ROZSNYAY MÁTYÁS gyógyszerésztárában

Aradon, Szabadság-tér.